

TEM analyyseja • 111/2022

**Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen
aikavälin työmarkkinaennuste,
syksy 2022**

Erno Mähönen – Johanna Alatalo – Minna Ylikännö

ISSN 1797-5271

ISBN 978-952-327-922-3

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2022

Erno Mähönen – Johanna Alatalo – Minna Ylikännö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ministry of Economic Affairs and Employment

Email: etunimi.sukunimi@gov.fi

Helsinki, marraskuu 2022

ERNO MÄHÖNEN – JOHANNA ALATALO – MINNA YLIKÄNNÖ: TYÖ- JA ELINKEINO-MINISTERIÖN LYHYEN AIKAVÄLIN TYÖMARKKINAENNUSTE, SYKSY 2022

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee lyhyen aikavälin työmarkkinaennusteensa keväällä ja syksyllä. Ennusteen tarkoituksena on muodostaa ministeriön asiantuntijanäkemyks lähiajan kehityksestä ja toimia siten sekä oman politiikkavalmistelun taustana että markkinainformaationa muille käyttäjille. Työmarkkinaennusteemme laatimisessa nojataan valtionvarainministeriön talousennusteeseen. Ennusteen painopistealue on oman työmarkkinaennusteen laatiminen. Tässä hyödynnetään myös muuta työ- ja elinkeinohallinnossa tehtävää työtä, kuten aluetaloukskatkaisia ja rekrytointiongelmien seurantatietoja. Ennuste julkaistaan TEM analyysija -verkkojulkaisuna ministeriön julkisella palvelimella.

Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennusteiden taustalla on tilastollinen aikasarja-analyysi, jossa on hyödynnetty Tilastokeskuksen työvoimatutkimusta, työnvälitystilaston työttömyystilastoja, kansantalouden tilinpidon tilastoja, väestötilastoja sekä valtionvarainministeriön talousennustetta ja Tilastokeskuksen väestöennustetta. Kvantitatiivisten aikasarjaennusteiden lisäksi lopullisissa ennusteissa sovellettu asiantuntijaharkintaa ja hyödynnetty erilaisia suhdanneindikaattoreita sekä huomioitu kvalitatiivisia politiikkatekijöitä. Analyysit on toteutettu ARIMA-menetelmillä SPSS-ohjelmistolla sekä Kalman Filterin -menetelmällä STAMP-ohjelmistolla.

Ennusteen ovat laatineet *Erno Mähönen, Johanna Alatalo ja Minna Ylikännö*

Keskeiset tulokset:

Talouskehitys

- Työmarkkinaennusteemme perustuu valtiovarainministeriön suhdanne-ennusteeseen, jonka mukaan BKT kasvaa 1,7 % kuluvana vuonna, 0,5 % vuonna 2023 ja 1,4 % vuonna 2024.
- Viennin kasvu on melko vaatimatonta kuluvana vuonna, kulutus puolestaan vuonna 2023 ja investointien kasvu jää melko pieneksi vuosina 2023–2024.

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

- Työllisyys kasvaa vuonna 2022 noin 57 000 hengellä. Työllisyyden kasvu lähes pysähtyy vuonna 2023, noin 6 000 henkeen, mutta vahvistuu hieman vuonna 2024 noin 16 000 henkeen. Työllisyys kasvaa ainoastaan palvelualoilla.
- Työvoiman määrä kasvaa vuonna 2023 noin 8 000 hengellä ja vuonna 2024 noin 5 000 hengellä. Ennustekaudelle ennakoidaan siten maltillista työvoiman määrän kasvua. Ennusteen tekemistä vaikeuttavat talouden kehitys Ukrainan sodan johdosta sekä Suomeen tulleiden sotapakolaisten määrä. Jälkimmäisen osalta on vaikea ennakoita, miten suuri osa maahan tulleista ukrainalaisista siirtyy työmarkkinoille.
- Työllisyyden kasvu kuluvan vuoden alussa on ollut vahvaa ja työllisyysaste nouseekin 73,6 prosenttiin vuonna 2022 ja pysyy samalla tasolla vuonna 2023. Vuonna 2024 työllisyysaste nousee 74 prosenttiin.
- Työttömyysaste laskee 6,8 prosenttiin vuonna 2022 ja 6,8 prosenttiin vuonna 2023. Vuonna 2024 työvoiman kysynnän kasvu laskee työttömyysasteen 6,4 prosenttiin.

Työttömyyden rakenne

- Työttömien työnhakijoiden määrä te-palveluissa ei enää laske, ja kääntyy lievään kasvuun vuonna 2023. Ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen työttömäksi työnhakijoiksi vaikuttaa työttömyyslukuihin.
- Työttömiä työnhakijoita on keskimäärin 250 000 vuonna 2022, 252 000 vuonna 2023 ja 263 000 vuonna 2024.
- Pitkäaikaistyöttömien määrän laskee vuoteen 2023 saakka ja kääntyy kasvuun vuonna 2024. Pitkäaikaistyöttömiä on 94 000 vuonna 2022, 78 000 vuonna 2023 ja 78 000 vuonna 2024.
- Nuorisotyöttömyyden lasku pysähtyy. Nuorisotyöttömiä on 27 000 vuonna 2022, 27 000 vuonna 2023 ja 28 000 vuonna 2024.

Asiasanat: Talouskehitys, suhdanteet, työmarkkinat, työttömyys, työvoiman saatavuus

Key results

Economic prospects

- Our labour market forecast relies on economic forecast by Ministry of Finance, which concludes that GDP will grow by 1.7 % in 2022 and by 0.5 in 2023 and 1.4 % in 2024.
- The growth of exports will be modest during this year, consumption in the next year and the growth of investments will be quite low in 2023 and 2024.

Demand and supply for labour

- The number of employed persons will increase by 57,000 in 2022. The growth of employment will almost end in 2023 and will be only 6,000 persons, but will become stronger, 16,000 persons, in 2024. Employment growth will be seen mainly at the service sector.
- Labour force will increase by about 17,000 in the year 2022. For the year 2023 there will be growth of only 1,000 persons, and 5,000 in 2024. Thus, a moderate increase in the labor force is projected for the forecast period, mainly due to good economic development. In the long run, however, population decline will limit the size of the workforce.
- Employment growth has been strong during this year and the employment rate will increase to 73.6 % in 2022 and will stay at the same level in 2023. In 2024 the employment rate will grow again to 74 %.
- Unemployment rate will drop to 6.8 % in 2022 and will stay at the same level in 2023. As economic growth will become stronger, unemployment rate will decrease to 6.4 % in 2024.

Unemployment structure

- The number of registered unemployed does not decrease anymore, and will turn to grow in 2023. The number will be 250,000 in 2022; 252,000 in 2023 and 263,000 in 2024. Ukrainian refugees registering as unemployed jobseekers affects register unemployment.
- Long-term unemployment continues to decline until 2023 and starts growing again in 2024. The number of long-term unemployed will be 94,000 in 2022; 78,000 in 2023 and 78,000 in 2024.
- The decline in youth unemployment is about to end. There will be 27,000 young unemployed in 2022; 27,000 in 2023 and 28,000 in 2024.

Key words: Economic development, business cycles, labour market, unemployment, labour availability

SISÄLLYS

1. Talouskehitys ei muutu dramaattisesti – epävarmuus suurta	7
2. Työllisyyden kasvu hidastuu tilapäisesti	9
Toimialojen suhdanne- ja työllisyysnäkymät.....	10
Työllisyyden sopeutuminen osin erilaista eri päätoimialoilla	13
Työmarkkinoiden sopeutuminen alkaa näkyä osa-aikaisessa ja määräaikaisessa työssä?	15
Työllisyyden kasvu lähes pysähtyy tilapäisesti	17
3. Työn tarjontaan vaikuttaa Ukrainan sota.....	20
Työvoiman tarjonnan ennuste vuosille 2021–2024	24
4. Työttömien työnhakijoiden ennustenkymä synkistyy.....	25
Energiakriisi, heikkenevä talouskasvu ja ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen te-palveluihin kääntävät työttömien työnhakijoiden määrän kasvuun	25
Työttömien ennusteura on olennaisesti synkempi kuin viime keväänä	28
Pitkäaikaistyöttömyys laskee vielä vuoden ajan	29
Nuorten työttömien määrä kääntymässä loivaan kasvuun	32
Liite 1. Työttömien työnhakijoiden alueelliset ennusteet.....	34
Liite 2: Menetelmäseloste	35
TEM-analyyseja -verkkajulkaisusarjassa aiemmin ilmestynyt	38

1. TALOUSKEHITYS EI MUUTU DRAMAATTISESTI – EPÄVARMUUS SUURTA

Toimintaympäristön riskitekijät – mm. sota, energiakriisi, koronavirus – ja näihin kytkeytyvät seuraukset, kuten hidastuva talouskasvu, inflaatio kerrannaisvaikutuksineen, stagflaation riski ja kiristynvä rahapolitiikka, korkojen nousu sekä heikkenevät reaalitytulot eivät ole väistyneet. Riskit ovat jopa pääosin kasvanneet alkuvuoteen verrattuna. Moninaiset riskit huomioon ottaen valtiovarainministeriön (VM) suhdanneennuste on varsin maltillinen¹. Ennusteen mukaan talouskasvu kyllä pysähtyy joksikin aikaa, eikä taantumaa voi sulkea pois.

Valtiovarainministeriön ennuste perustuukin näkemykseen, että erilaiset riskitekijät eivät eskaloitu. Venäjän hyökkäyssodan ei ajatella laajenevan, koronaviruksen vuoksi ei päädytä uusiin rajoituksiin, hinta-palkkakierre ei pääse ryöpsähtämään, energiamarkkinat eivät romahda ja luotonantajien luottamus Suomen valtion kykyyn hoitaa velkansa säilyy hyvänä. Kaiken kaikkiaan toimintaympäristön ei uskota muuttuvan dramaattisesti huonommaksi, vaikka haasteet ovatkin suuria. VM:n ennusteen mukaan BKT:n kysyntäerät eli vienti, investoinnit ja kulutus eivät romahda, mutta niiden kasvu hidastuu joksikin aikaa.

Samalla on selvää, että epävarmuudella, inflaatiolla ja korkojen nousulla on vaikutusta kuluttajien ja yritysten luottamukseen, odotuksiin ja käyttäytymiseen. Kotitalouksien kulutus kasvoi reippaasti pandemian hellittämisen myötä ja se on näkynyt kulutuskysynnän kasvuna myös alkuvuonna. Uudestaan kasvanut epävarmuus on kuitenkin romahduttanut kotitalouksien luottamuksen. Lisäksi hintojen nousu laskee reaalitytuloja ja vähentää tai ainakin muuttaa kulutuksen rakennetta. Samaan aikaan myös korkojen nousu syö kotitalouksien kulutusmahdollisuuksia. Kotitalouksien kulutuksen kannalta on suuri merkitys myös sillä, millainen työllisyyskehitys on. Työllisyyden säilyminen kohtuullisen hyvänä tukee kotitalouksien kysyntää, kun taas työttömyyden kasvu voi johtaa kasvavaan säästämiseen, kulutuksen supistumiseen ja talouskasvun hidastumiseen. VM:n ennusteen mukaan kotitalouksien kulutuskysyntä ei kuitenkaan romahda, vaan kasvaa 1,1 prosenttia kuluvana vuonna, 0,8 prosenttia vuonna 2023 ja 1,4 prosenttia vuonna 2024.

Epävarmuudella, inflaatiolla ja korkojen nousulla on vaikutusta myös yrityksiin. Epävarmuus näkyy yritysten ja eri toimialojen luottamuksen heikkenemisenä ja yhdessä korkojen nousun kanssa se on omiaan hidastamaan investointeja. VM:n ennusteessa yksityiset investoinnit kasvavatkin ennusjaksolla vaisusti ja itse asiassa vuoden 2023 osalta yksityisten investointien kasvu käytännössä pysähtyy. Toisaalta heikko investointien kehitys ei koske kaikkia yksityisiä investointeja, vaan ennen kaikkea rakentamista. Lisäksi investointien kasvua kokonaisuudessaan vuosina 2022-23 ylläpitää julkisten investointien kasvu. Sen sijaan vuonna 2024 julkiset investoinnit supistuvat, mutta samalla yksityiset investoinnit kasvavat. Kokonaisuutena tarkastellen investoinnit eivät siis ennustejaksolla supistu minään vuonna.

Suomen keskeisissä vientimaissa painitaan samojen haasteiden kanssa, osin jopa meitä vaikeammassa tilanteessa. Tämä heijastuu myös Suomen vientiin siten, että kuluvana vuonna vienti kasvaa vain 1,1 prosenttia. Kahtena seuraavana vuonna viennin kasvu vahvistuu ensin 2,7 prosenttiin ja sitten 4 prosenttiin. Yhdysvalloissa talous supistui vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta työllisyys on silti pysynyt vahvana. Kiinan talouskasvu on selvästi hidastunut. Euroalueen näkymät ovat heikentyneet ja erityisesti näin on Saksassa, joka suurena taloutena vaikuttaa muihinkin Euroopan maihin. Iso-Britanniassa haasteena

¹ Taloudellinen katsaus, Syksy 2022, Talousnäkymät, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2022:58 [Taloudellisten katsaus, syksy 2022 - Valto \(valtioneuvosto.fi\)](#)

on erittäin nopea inflaatio ja brexit näkyy viennissä negatiivisesti. Ruotsin talous kasvaa ennustejaksolla, mutta Ruotsissakin kuluttajien luottamus on heikompaa kuin on nähty 2000-luvulla

Kaikesta epävarmuudesta huolimatta talous kuitenkin VM:n ennusteen mukaan kasvaa ennustejaksolla. Edelliseen VM:n ennusteeseen verrattuna arvio on muuttunut sikäli, että tämän vuoden alkupuolella talouskasvu on ollut aiemmin ennakoitua vahvempaa, kun taas loppuvuoden kehitys on heikompaa kuin edellisessä ennusteessa. Vuoden 2023 osalta tuore VM:n ennuste päättyy heikompaan talouskasvuun kuin edellinen ennuste. Nämä muutokset antavat aihetta tarkistaa myös TEM:n työmarkkinaennustetta, joka talouskehityksen osalta nojaa VM:n ennusteeseen. Vaikka toimintaympäristön haasteet ovat suuria, ei lyhytaikaisella kasvun hiipumisella ole dramaattisia seurauksia työmarkkinoilla.

Alkavalla ennusteajanjaksolla työmarkkinoita koskeviin ennusteisiin vaikuttaa olennaisesti myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten integroituminen Suomen työmarkkinoille. Vaikka osa ukrainalaispakolaisista on jo osallistunut työmarkkinoille Suomessa, tilastollisesti heidän vaikutuksensa näkyy vasta nyt. Ensimmäiset tilapäisen suojelun statuksella maahan tulleet ukrainalaiset rekisteröityivät työtömiksi työnhakijoiksi te-palveluihin kesällä 2022. Maaliskuusta 2023 alkaen heille aukeaa mahdollisuus hakea Suomesta kotikuntaa. Tätä kautta heidät otetaan myös mukaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen väestötantaan, jonka perusteella lasketaan viralliset työllisyys- ja työttömyysasteet. Ennusteessa on jouduttu siis myös huomioimaan tilastoinnissa tapahtuvia muutoksia.

Työmarkkinaennusteessamme käytetään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen 4.5.2021 julkaistua uuden määritelmän mukaista aikasarjaa². Työvoimatutkimuksen käsitteiden mukaisten työmarkkinatietojen (luvut 2–3) lisäksi julkaisemme ennusteet Työ- ja elinkeinoministeriön tuottamasta rekisteripohjaisen työnvälitystilaston mukaisen työttömyyden kehittymisestä (luku 4).

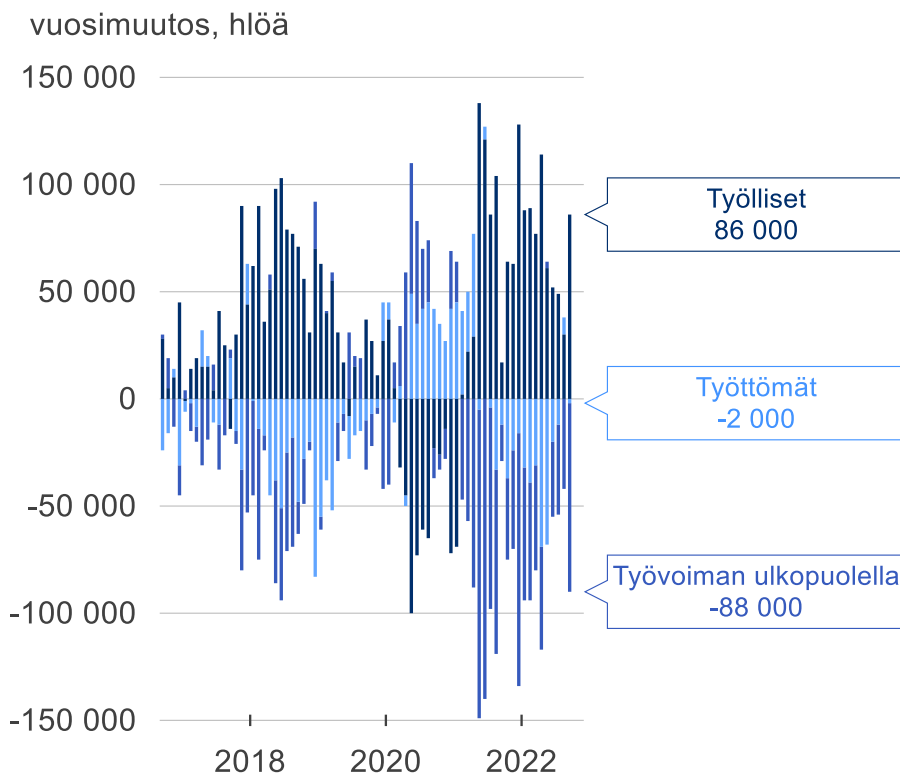
² [Miten uusia työllisyyslukuja pitäisi ymmärtää – nykyisiä ja menneitä? | Tieto&trendit \(stat.fi\)](#)

2. TYÖLLISYYDEN KASVU HIDASTUU TILAPÄISESTI

Vuonna 2021 käynnistynyt työllisyyden kasvu näkyi aluksi lähinnä työvoiman ulkopuolella olevien määrän vähenemisenä ja vähemmän työttömyyden laskuna. Talouden ja työmarkkinoiden elpyessä on tyypillistä, että työnhakuaktiivisuus lisääntyy, mikä lisää työvoimatutkimuksessa työttömien määrää. Vaikka työllisyys lisääntyy ja moni työtön saa työpaikan, virtaa samaan aikaan työvoiman ulkopuolelta työttömäksi lisää väkeä, mikä pitää työttömien määrää koholla hyvästä työllisyyskehityksestä huolimatta. Toisaalta työmarkkinatilanteen heikentyessä työttömyyden kasvua voi loiventaa se, että aktiivisesta työnhausta luopuvat näkyvät työvoiman ulkopuolella olevien määrän kasvuna.

Kuluvan vuoden alkupuolella työllisyyden kasvu alkoi näkyä myös työttömyyden laskuna; huhtikuun 2022 työvoimatutkimuksessa työttömyys laski peräti 69 000 hengellä vuodentakaisesta. Voimakas työttömyyden lasku jäi kuitenkin hyvin lyhyeksi ja työttömyyden lasku on jo hiipunut; elokuussa 2022 työttömien määrä jopa hiveneren kasvoi. Syyskuussa työttömyys laski edellisvuodesta marginaalisesti, sen sijaan työllisyyden kasvu oli poikkeuksellisen suurta (86 000 henkilöä).

Kuvio 1. Väestö työmarkkina-aseman mukaan (15–74-vuotiaat)

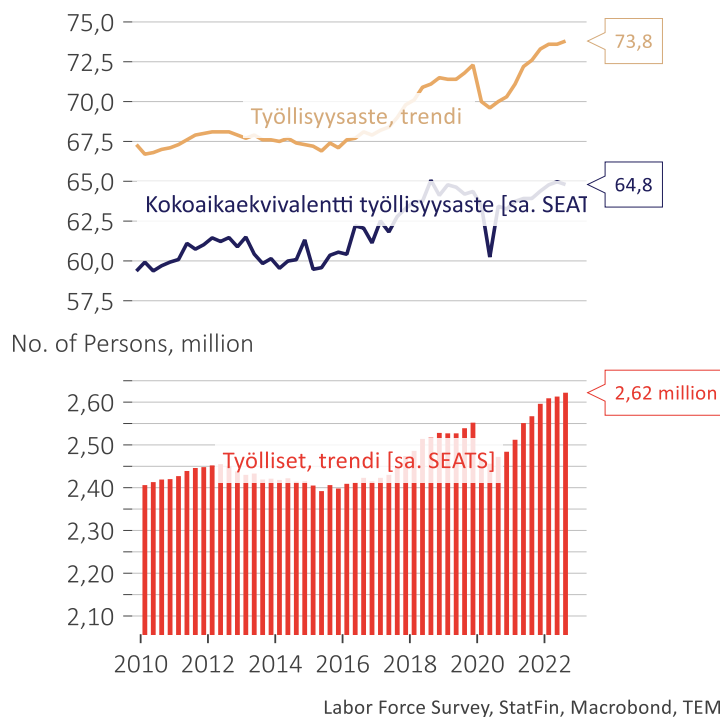

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond (9.2022)

Kevään 2022 työmarkkinaennustetta³ laadittiin tilanteessa, jossa työllisyyden kasvu edelleen oli vahvaa, mutta ensimmäisiä viitteitä kasvun hidastumisesta oli nähtävissä. Ennusteessa päädyttiin arvioon, että vuositasolla 2022 työllisyyden kasvu tulee olemaan vahvaa, vaikkakin loppuvuonna työllisyyden kasvu hidastuukin. Tämä onkin toteutunut vuoden toisen ja kolmannen neljänneksen osalta (kuvio 1). Työllisyys kuitenkin kasvaa edelleen. Arviomme kuitenkin on, että työllisyyden kasvu on pian hiipumassa.

Hyvä työllisyyden kasvu on ollut seurausta talouden ja työmarkkinoiden nopeasta toipumisesta pandemiasta, mutta ei yksin siitä. Työllisyysasteen nousuun on osaltaan vaikuttanut se, että työikäinen (15–64-vuotiaat) väestö on pienentynyt. Sitäkin merkittävämpi tekijä on ollut poikkeuksellisen voimakas osa-aikatyön kasvu. Työllisyysasteen trendi on selvästi korkeampi kuin se oli ennen kriisiä – sen sijaan koko-aikaekvivalentiksi muutettuna työllisyysasteen trendi ehti juuri ja juuri kivuta suunnilleen pandemiaa edeltäneellä tasolla ja nyt sen kasvu on pysähtynyt.

Kuvio 2. Työllisten määrä, työllisyysasteen trendi ja koko-aikaekvivalentti työllisyysaste

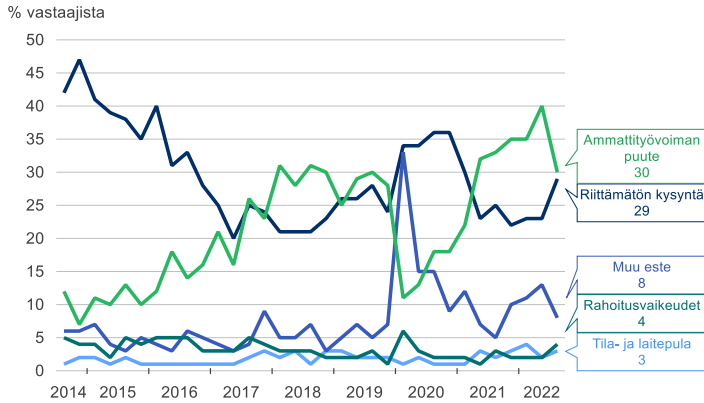
Toimialojen suhdanne- ja työllisyysnäkymät

Vaikka työllisyyden kasvu on jo hidastunut, työmarkkinoilla on edelleen merkittäviä työvoiman saatavuuteen liittyviä vaikeuksia. Palveluissa ammattityövoiman puute on edelleen selvästi merkittävin kasvun este eikä se ainakaan vielä ole hellittämässä (kuvio 3 a). Myös rakentamisessa ammattityövoiman puute on yhä tärkein kasvun este, vaikkakin tilanne on muuttumassa: kysynnän puute on muodostumassa

³ Alatalo Johanna, Mähönen Erno, Ylikännö Minna: Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2022, TEM-analyyseja 110/2022 <https://tem.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-327-658-1>

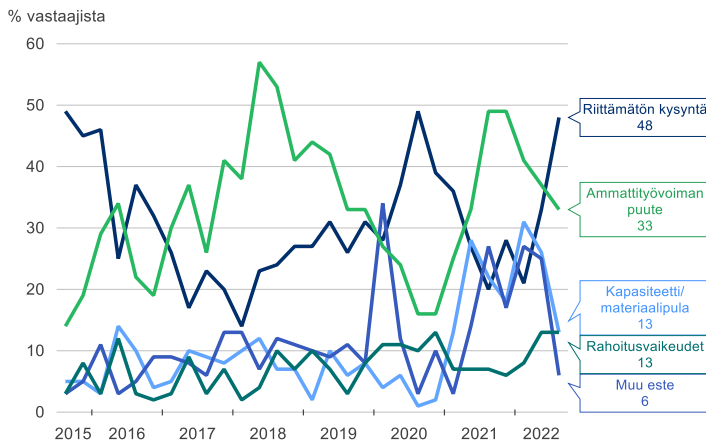
aiempaa suuremmaksi esteeksi ja työvoiman saatavuus aiempaa pienemmäksi (kuvio 3 b). Teollisuudessa tilanne on erilainen, sillä kapasiteetti- tai materiaalipula on nopeasti noussut kaikkein merkittävimmäksi kasvun esteeksi (kuvio 3 c). Silti teollisuudessaakin työvoiman saatavuuteen liittyviä ongelmia on lähes entiseen tapaan.

Kuvio 3a. Kasvun esteet palveluissa

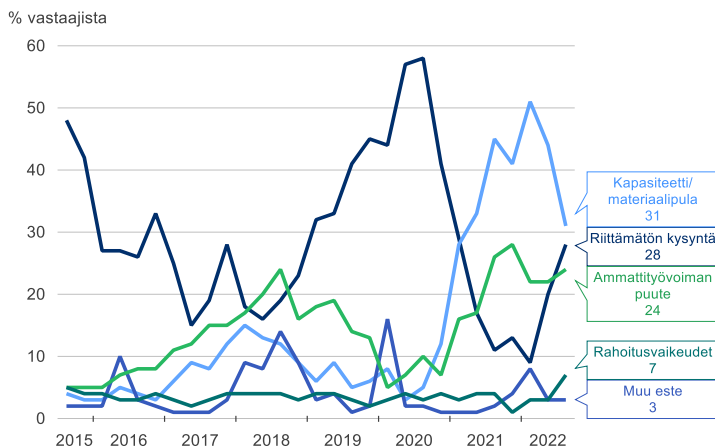
Lähde: Confederation of Finnish Industries (EK), EK Business Tendency Survey, TEM, Macrobond (2022 Q3)

Kuvio 3b. Kasvun esteet rakentamisessa

Lähde: Confederation of Finnish Industries (EK), EK Business Tendency Survey, TEM, Macrobond (2022 Q3)

Kuvio 3c. Kasvun esteet teollisuudessa

Lähde: Confederation of Finnish Industries (EK), EK Business Tendency Survey, TEM, Macrobond (2022 Q3)

Samalla kun työvoiman saatavuus on merkittävä kasvun este, ovat suhdannenäkymät heikkenemässä kaikilla päätoimialoilla. Tämä näkyy myös viimeisimmässä PK-yritysbarometrissa⁴, jossa odotukset ovat laskeneet voimakkaasti kustannusten nousun ja epävarmuuden kasvun myötä. Barometrissa näkyy selvästi myös varovaisuus työllistämisaikojen suhteen, mutta ei kuitenkaan voimakasta työllisyyden muutosta. Vaikka kustannukset nousevat, ja vaikka työvoiman saatavuusongelmia pidetään edelleen merkittävänä, barometrissa palkkojen nousun uskotaan olevan maltillista. Suhdannetilanteen heikkeneminen ja epävarmuus heijastuvat myös luottamusindikaattoreihin, jotka ovat heikentyneet kaikilla päätoimialoilla.

Energian hinnan nousu on jo levinnyt melko laajasti erilaisiin tuotteisiin ja osin myös palveluihin. Vaikka juuri nyt hintojen nousuvauhti on kova, VM:n ennusteessa kuitenkin arvioidaan, että vuonna 2023 sekä tuonti- että vientihintojen kasvu hidastuu huomattavasti, samoin kuluttajahintaindeksin muutos hidastuu⁵. Yritysten toimintaedellytysten kannalta lyhytaikaiseen voimakkaaseen hintojen nousuun onkin helpompi sopeutua kuin pitkittyvään nousuun.

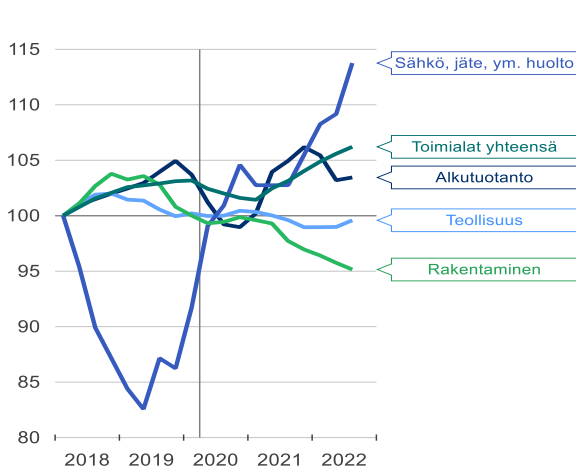
Tavalla tai toisella sähkön hinnan nousu vaikuttaa kaikkiin toimialoihin ja yritysten kannattavuuteen. Toisaalta sopeutumiskeinot ovat osin erilaisia eri toimialoilla, ja osin myös saman toimialan eri yrityksissä. Kokonaisuutena tarkastellen on selvää, että korkea sähkön ja muun energian hinta aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia yritysten toimintaedellytyksiin. Myös mahdollisten sähkönjakelun keskeytysten vaikutus tuotantoon ja toimintaedellytyksiin on tietenkin negatiivinen. Ennusteessamme emme kuitenkaan pysty arvioimaan näiden vaikutusten yksityiskohtaista kohdentumista. Lähtökohtana on VM:n näkemys, jonka mukaan energiamarkkinoiden toimivuus ei merkittävästi heikkene. Se ei tietysti sulje pois sitä, etteikö joillakin toimialoilla tai joissakin yrityksissä voi olla merkittäviä energiaan liittyviä haasteita.

⁴ PK-YRITYSBAROMTERI, SYKSY 2022, Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj, työ- ja elinkeinoministeriö, https://www.yrittajat.fi/wp-content/uploads/2022/09/sy_pk_barometri_syksy2022.pdf

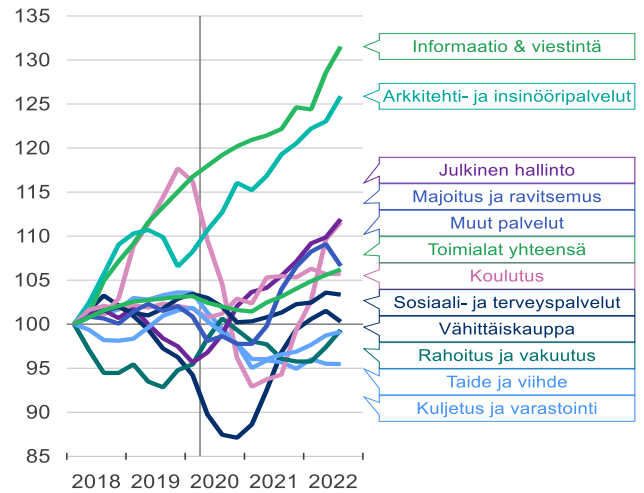
⁵ VM:n ennusteen mukaan tuontihinnat nousevat vuonna 2022 20,8 % ja vientihinnat 18,7 %, Vuonna 2023 tuontihintojen nousu on 2,5 % ja vientihintojen 2,4 %. Vuonna 2024 tuonti/vientihintojen nousu olisi enää 0,5%/0,6%, vastaavasti. Myös kuluttajahintaindeksin muutos maltillistuu; vuonna 2022 nousu on 6,5 %, vuonna 2023 3,2 % ja vuonna 2024 1,8 %.

Työllisyyden sopeutuminen osin erilaista eri päätoimialoilla

Kuvio 4. Työllisyyden muutos toimialoittain, 2018=100. Vasemmalla jalostus, alkutuotanto sekä energia- ja jätehuolto, oikealla palvelut ja kauppa

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey (Quarterly), TEM, Macrobond (2)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey (Quarterly), TEM, Macrobond (2)

Kuviossa 4 vasemmalla on kuvattu jalostuksen (=teollisuus ja rakentaminen), **alkutuotannon sekä sähkö-, jäte- ja vesihuollon** työllisyyden muutos vuodesta 2018 (2018=100). Sähkö-, jäte- ja vesihuollon työllisyys on nyt huomattavasti vuoden 2018 tason yläpuolella. Todennäköisesti kiertotalous, ilmastotoimet ja energiantuotannon murros kasvattavat edelleen, tai muuttavat, sähkönjakelun ja jätehuollon työllisyyttä. Alkutuotannon työllisyys, etenkin kaivostoiminnan ja metallien jalostuksen osalta, kytkeytyy paitsi kotimaiseen jalostukseen myös vientimarkkinoiden kehitykseen. Energiakustannusten nousulla voi olla jonkin verran negatiivisia vaikutuksia myös maatalouteen; esimerkiksi kasvihuoneviljelyssä voi olla painetta lomautuksiin.

Teollisuuden työllisyys on ollut hitaassa laskussa jo ennen pandemiaa ja on nyt hieman alle vuoden 2018 tason. Pääosin kyse ei ole ollut toimialan heikosta kehityksestä, sillä arvonlisä ja liikevaihto ovat kehittyneet varsin myönteisesti. Teollisuuden tuottavuuden kasvu onkin yleensä merkinnyt sitä, että tuotannon kasvun on oltava varsin vahvaa, jotta myös työllisyys kasvaisi. Toisaalta heikkoon kysyntätalanteeseen teollisuus on usein sopeutunut lomautusten kautta, mikä on vaimentanut työllisyyden laskua⁶. Vaikka suorat vaikutukset työllisten määrään uusien jäävät melko vähäisiksi, voi teollisuuden vaikeuksilla olla huomattavia vaikutuksia muiden toimialojen työllisyyteen erilaisten välillisten vaikutusten kautta. VM:n suhdanne-ennusteen mukaan teollisuus ei kuitenkaan ajaudu taantumaan, vaikkakin tuotanto ja arvonlisä kasvavat vaisusti ennustejaksollamme. Niinpä arviomme on, että teollisuuden työllisyys koko toimialan tasolla ei merkittävästi muutu ja tilanteeseen sopeudutaan tarvittaessa pääosin lomautusten kautta. Lomautusten määrä todennäköisesti kasvaa jonkin verran.

Rakentamisen heikentyneet suhdannenäkymät käyvät ilmi useista indikaattoreista. Rakennusalan luottamus on jo jonkin aikaa ollut heikko, joskaan odotukset eivät ole enää entisestään heikentyneet. EK:n

⁶ Osa lomautuksista tilastoituu työllisiksi, osa työvoiman ulkopuolella oleviksi ja osa työttömiksi; teollisuuden kasvun hidastuminen näkyikin voimakkaammin työnvälitystilaston luvuissa kuin työvoimatutkimuksen luvuissa

suhdannebarometrissa puolestaan sekä kysynnän riittämättömyys että rahoitusvaikeudet koetaan aiempaa suuremmaksi kasvun esteeksi. Heikentynyt suhdannetilanne näkyy myös tuotantoa kuvaavissa ja ennakoivissa indikaattoreissa. Rakennuslupia on haettu aiempaa vähemmän ja asuntoaloitusten määrä on vähentynyt. Epävarmuus, hintojen nousu ja mahdollinen korkojen uusi nousu merkitsevät sitä, että näkymät eivät ole nopeasti paranemassa. Tuotanto onkin kääntymässä laskuun; rakentamisen suhdanneryhmän⁷ mukaan rakennustuotanto kasvaa kyllä vielä kuluvana vuonna (2–4 %), mutta laskee ensi vuonna (3–5 %). Samalla rakentamisen joillakin alueilla, kuten korjausrakentamisessa, liittyen osin myös energiaremontteihin, tuotanto voi edelleen kasvaa. Arviomme on, että rakentamisen työllisyys laskee enustejaksolla, mutta ei dramaattisesti. Osa rakentamisen työllisyyden sopeutumisesta saattaa tapahtua myös ulkomaisen työvoiman vähentymisenä, joka puolestaan ei täysimääräisesti näy työllisyysluvuissa.

Palvelualueiden heterogeenisuudesta seuraa, että työllisyyskehitys eri palvelualueilla on erilaista ja erisuuntaistakin jopa varsin äkillisten negatiivisten muutosten aikana – esimerkkinä vaikkapa pandemian aika. Myös pandemiasta toipuminen on tapahtunut eri tahtiin; useimmilla aloilla on päästy vähintään pandemiaa edeltäneelle työllisyyden tasolle. Enustejaksolla talouskasvun hidastuminen, epävarmuuden kasvu, kustannusten nousu ja toisaalta työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet koskevat jossain määrin kaikkia palvelualueita. Enustettu talouskasvun notkahdus ei kuitenkaan ole niin dramaattinen, että työllisyys sen seurauksena heikkenisi kaikilla toimialoilla.

Palvelusektorin työllisyyden vaihteluita suhdanteiden mukaan vaimentaa myös se, että mukana on toimialoja, joilla julkisen sektorin rooli on merkittävä, unohtamatta julkista hallintoa, jonka työllisyys riippuu pääosin muusta kuin suhdanteista. Etenkin sosiaali- ja terveystaloudet ovat työllisyydellä mitattuna suuri toimiala ja väestön ikärakenteen muutoksen myötä työllisten määrä väistämättä kasvaa etenkin pitkällä aikavälillä. Sekä sote-sektori että koulutuksen osalta varhaiskasvatus kärsivät huomattavista työvoiman saatavuusongelmista eivätkä ne lyhyellä aikavälillä ole juuri helpottumassa.

Voimakkaimmin työllisyys on kasvanut informaatio- ja viestintäpalveluissa sekä arkkitehti- ja insinööripalveluissa. Informaatio- ja viestintäpalveluissa työllisyys ei notkahtanut pandemian aikana ja edelleen haasteena on pikemminkin työvoiman saatavuus. Arkkitehti- ja insinööripalveluiden kysyntä puolestaan on kytkeytynyt rakentamiseen, ja rakentamisen heikkenevä tilanne voi lyhyellä aikavälillä heijastua negatiivisesti myös arkkitehti- ja insinööripalveluiden työllisyyteen.

Selkeimmin alle koronaa edeltävän tason työllisyys puolestaan on yhä kuljetuksen ja varastoinnin sekä taiteen ja viihteen aloilla. Kuljetuksen ja varastoinnin työllisyys reagoi melko voimakkaasti suhdanteisiin ja useiden muiden toimialojen tilanteeseen. Ennen kaikkea majoitus- ja ravitsemusala ja kulttuuriala kärsivät pitkään jatkuneista rajoitustoimista. Majoitus- ja ravintola-alalla työllisyys on jo selkeästi ylittänyt pandemiaa edeltävän tason, kulttuurialalla ei. Matkailu- ja ravintola-alalla kasvun esteeksi on viime aikoina koettu työvoiman saatavuus ja samalla alalla on paljon kohtaanto-ongelmia. Alalla on myös paljon osa-aikaista ja määräaikaista työtä, ja mikäli kuluttajien heikko luottamus alkaa näkyä ravintolapalveluiden käytössä, alan sopeutuminen voi näkyä erityisesti osa-aikaisessa ja/tai määräaikaisessa työssä. Tällä hetkellä alaa leimaavat kuitenkin ennen kaikkea työvoiman saatavuusongelmat.

Pidemmän aikavälin historiatarkastelussa vähittäiskaupan työllisyys on ollut laskussa; kyse on ollut verkkokaupan kasvusta ja sen kääntöpuolena vähittäiskaupan osuuden pienenemisestä tavaratalokaupassa.

⁷ Rakentaminen 2022–2023, Syksy 2022, Talousnäköymät, Valtiovarainministeriön julkaisu 2022:56 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164307>

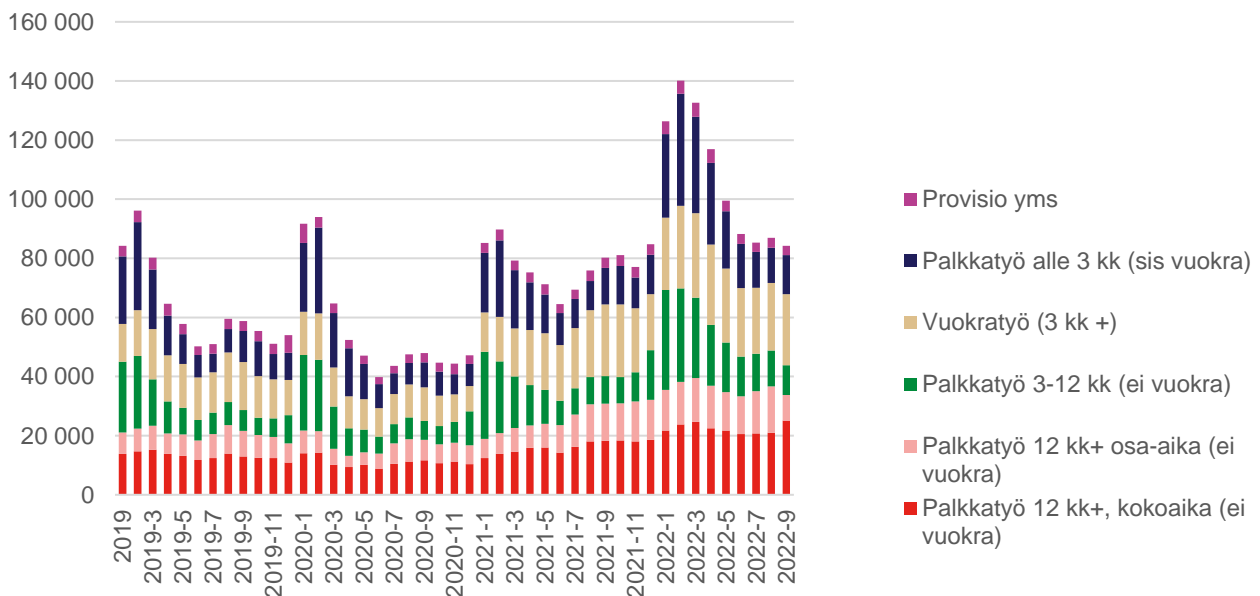
Lisäksi uusi teknologia on muuttanut työvoiman kysyntää – vähentänyt hieman kassoilla tarvittavaa työvoimaa, mutta toisaalta lisännyt sitä muissa tehtävissä, osin ehkä tilastoituen muille toimialoille. Kaupan työllisyys on noussut koronakuopasta eikä kaupan kokonaistilanne toistaiseksi näytä erityisen huonolta. Silti työllisyyden kasvu saattaa olla pysähtymässä. Myös kaupan alalla osa-aikatyötä on paljon, ja mahdollinen sopeutuminen voi tapahtua erityisesti sen kautta.

Yhteenvetona toimialojen työllisyydestä arvioimme, että teollisuus sopeutuu heikkenevään taloustilanteeseen pääosin lomautusten kautta, eikä se siksi näy merkittävästi työllisten määrässä, mutta voi heijastua työttömien työnhakijoiden määrään. Rakentamisessa työllisyys laskee lievästi. Palvelusektorilla viime aikoina nähty erittäin voimakas työllisyyden kasvu – jossa merkittävä rooli on ollut osa-aikatyöllä – on nyt takana. Palveluiden työllisyys kasvaa vielä hieman, mutta varsin vaatimattomasti ottaen huomioon palvelusektorin laajuuden. Niinpä myös koko työmarkkinoiden tasolla työllisyyden kasvu jää marginaaliseksi vuonna 2023 ja vaatimattomaksi myös vuonna 2024.

Työmarkkinoiden sopeutuminen alkaa näkyä osa-aikaisessa ja määräaikaisessa työssä?

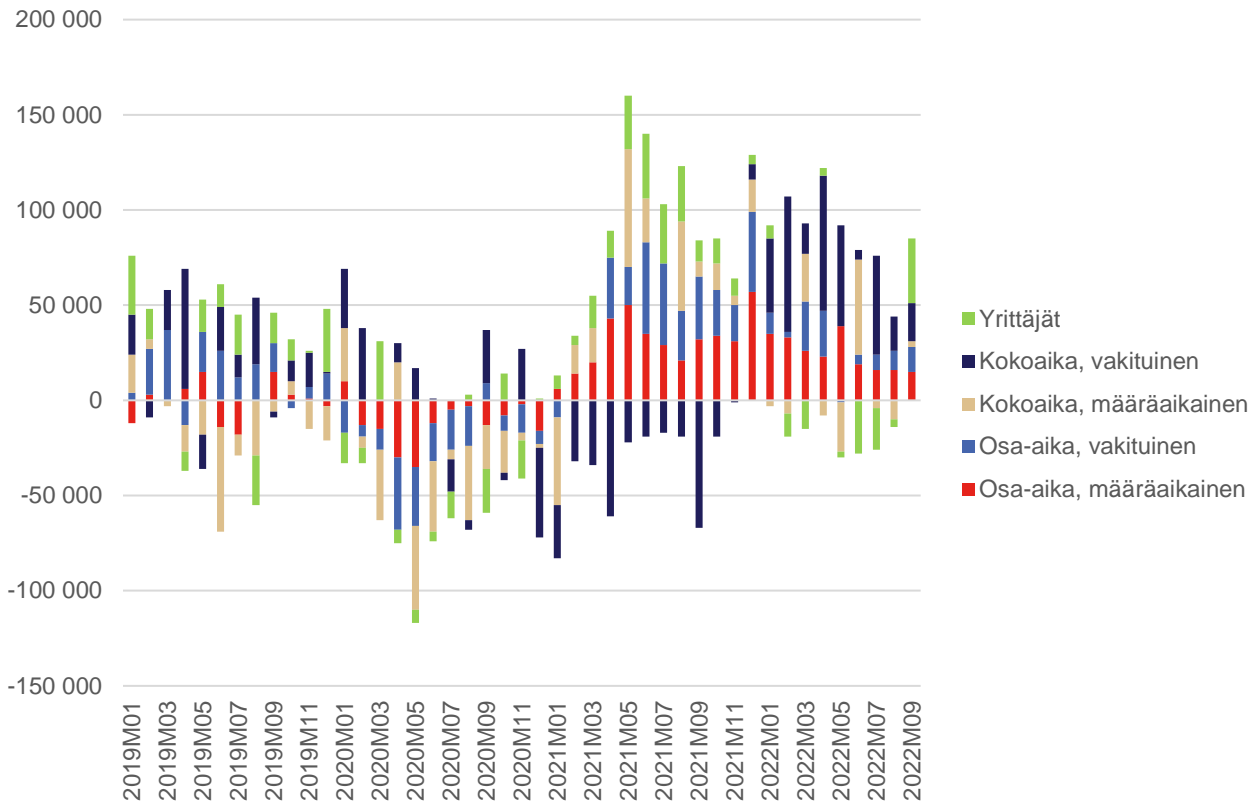
Yksi leimallinen piirre työmarkkinoilla on viime vuosina ollut voimakas osa-aikatyön kasvu, joka on näkynyt niin avointen paikkojen tarjonnassa kuin myös siinä, että työllisyysaste on noussut voimakkaammin kuin koko-aikaekvivalentti työllisyysaste. Etenkin julkiseen työnvälitykseen ilmoitetuissa työpaikoissa lyhytaikaisten (alle 3 kk) ja vuokratyön kasvu on ollut erittäin voimakasta. Avointen paikkojen määrä on edelleen suuri, mutta voimakkain kasvu niin avoimissa paikoissa ylipäätään kuin lyhytaikaisten avointen paikkojen osalta saattaa olla tasaantumassa. Toisaalta etenkin korkeasti koulutettujen rekrytointi tapahtuu suurelta osin muuta kautta eivätkä tällaiset paikat välttämättä tule lainkaan työnvälitystilastoon.

Kuvio 5. Julkiseen työnvälitykseen ilmoitetut avoimet paikat

Ei ole yllättävää, että kun avoimista paikoista hyvin suuri osa on ollut lyhytaikaista/vuokratyötä, myös työllisyyden kasvu on painottunut osa-aikaiseen ja määräaikaiseen työhön. Toisaalta alkuvuonna myös kokoaikainen vakituinen työ alkoi kasvaa osa-aikaisen ja määräaikaisen työn rinnalla. Se kertoi vahvasta työvoiman kysynnästä.

Kuvio 6. Muutos työllisyydessä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna

Osa-aikatyön ja määräaikaisten työsuhteiden kasvu voi olla seurausta useista erilaisista tekijöistä. Talouden elpymässä etenkin määräaikaisten työsuhteiden määrä voi kasvaa, koska uusista työpaikoista monet ovat aluksi määräaikaisia työsuhteita; tällöin ne voivat olla seurausta poikkeuksellisen voimakkaasta uusien työpaikkojen syntymisestä. Toisaalta osa-aikaisten ja määräaikaisten töiden kasvu voi liittyä myös siihen, että taloustilanteen vahvistuminen voi olla aluksi haurasta, ja kokoaikaisen työn kysyntä vahvistuu viiveellä. Kuluvan vuoden alkupuolella jatkuvan kokoaikaisen työn määrä alkoi vahvistua osa-aikaisen ja määräaikaisten työn rinnalla, mutta tämä saattaa jälleen hidastua.

Talous- ja työmarkkinatilanteen heikentyessä määräaikaisten ja osa-aikaisten työsuhteiden määrä voi puolestaan laskea nopeammin kuin kokoaikaisten ja pysyvien työsuhteiden määrä; sopeutuminen on helpompaa ja nopeampaa tätä kautta. Mikäli työmarkkinoiden sopeutuminen hidastuu talouskasvuun tapahtuu merkittävältä osin osa-aikaisen työn kautta, vaikutus työllisten lukumäärään ja siten myös työllisyysasteeseen on suurempi kuin se olisi, jos sopeutuminen tapahtuisi kokoaikaisen työn kautta. Yhtä merkittävä sopeutumiskeino voi olla määräaikaisten työsuhteiden väheneminen, ja määräaikaista työsuhdetta osa on kokoaikaista työtä.

Viime aikoina koetut laajat työvoiman saatavuusongelmat voivat joiltain osin näkyä myös ns. työvoiman hamstrauksena, mikä voi hieman vaimentaa työllisyysvaikutuksia. Talouskasvuun liittyvä epävarmuus voi toisaalta edelleen ruokkia osa-aikatyön kysyntää, mutta toisaalta työmarkkinoiden sopeutuminen kysynnän laskuun voi tapahtua osaksi osa-aikatyön ja osaksi määräaikaisten töiden vähenemisen kautta. Todennäköiseltä vaikuttaakin se, että osa-aikatyön kasvu ei enää jatku – joskaan ei voimakkaasti laskekaan.

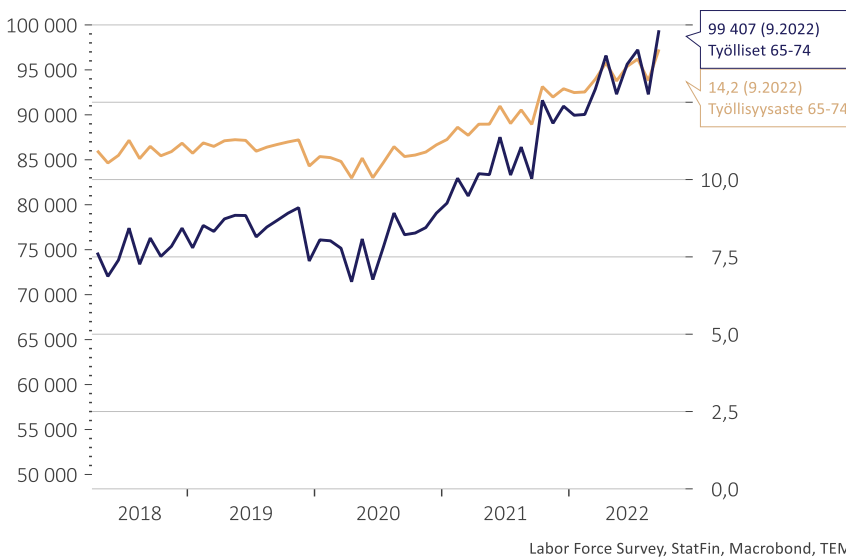
Työllisyyden kasvu lähes pysähtyy tilapäisesti

Tällä hetkellä työmarkkinoita leimaa edelleen pikemminkin se, että työvoiman saatavuuteen liittyy huomattavan paljon ongelmia. Ellei talouskasvu olisi hidastumassa, voisi hyvin käydä niin, että työllisyyden kasvu alkaisi hidastua työvoiman saatavuuteen liittyvien ongelmien vuoksi. Työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet voivat jossain määrin vaikuttaa myös niin, että talouskasvun hidastuessa ainakin osa työntantajista tai toimialoista pyrkii pitämään kiinni työntekijöistään sen sijaan, että reagoisi nopeasti työllisten määrää supistamalla. Tämä niin sanottu työvoiman hamstraus loiventaa usein työllisyyden laskua suhdannetilanteen heikentyessä. Niinpä etenkin lyhytaikaiseksi jäävä talouskasvun notkahtaminen ei mitenkään automaattisesta tarkoita merkittävää työllisyyskasvun hidastumista.

Toisaalta heikko talouskasvu voi johtaa melko suureen työllisten määrän laskuun, mikäli se tapahtuu pääosin osa-aikatyötä tekevien kautta. Tällöin työtuntien määrä voi supistua vähemmän, mutta vaikutus työllisten lukumäärään ja työllisyysasteeseen on tällöin voimakkaampi. Kun viime aikoina nähdyistä työllisyyden kasvusta merkittävä osa on ollut osa-aikatyötä, on hyvin mahdollista, että työmarkkinoiden sopeutuminenkin tapahtuu osin tätä kautta. Osa-aikatyö ei kuitenkaan ole ainoa sopeutumismekanismi; myös muun muassa määräaikaiset työsuhteet toimivat sopeutumiskeinona. Myös lomautukset ovat sopeutumiskeino, joka loiventaa vaikutuksia työllisten määrään ja työllisyysasteeseen. Lisäksi yhtenä sopeutumiskeinona voi olla työtuntien vähentäminen esimerkiksi ylitöitä vähentämällä.

Työllisten lukumäärän ennusteessa mukana ovat kaikki työlliset. Työllisyysasteen ikämääritelmä on kuitenkin 15–64-vuotiaat. Siten esimerkiksi 65–75-vuotiaat työlliset eivät ole mukana työllisyysasteessa, siinäkin huolimatta, että tässä ikäryhmässä työllisyys on kasvanut jatkuvasti; nyt 65–74-vuotiaiden työllisyysaste on jo noin yli 14 %.

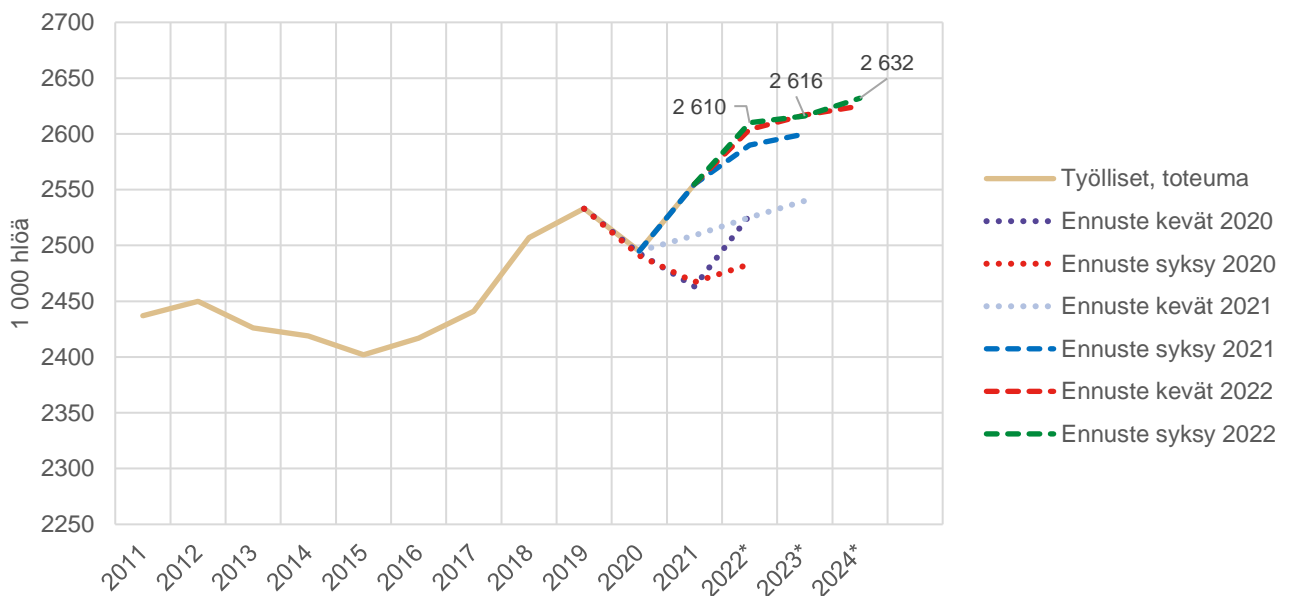
Kuvio 7. 65–74-vuotiaiden työllisten lkm ja työllisyysaste

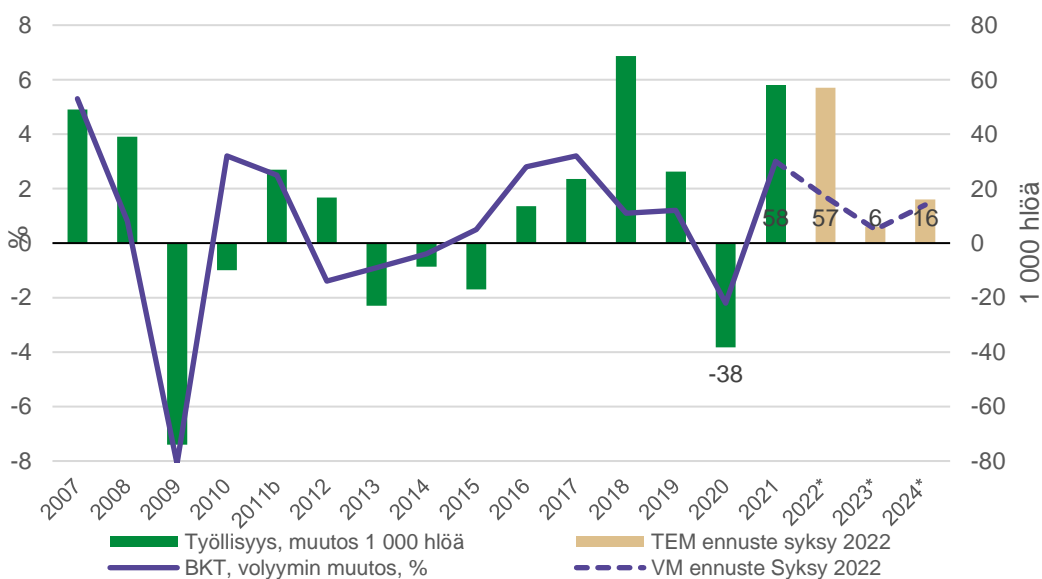
Työvoiman kysyntäennuste muuttuu edellisestä kevään 2022 ennusteesta osalta vain vähän. Ennusteesamme odotamme kuluvalle vuodelle työllisyyskasvun asettuvan 57 000 uuteen työlliseen ja hidastuvan selvästi ensi vuonna noin 6 000 henkilöön. Viimeisenä ennustevuonna 2024 talouskasvun heikentyessä työllisten määrä kasvaisi 16 000 hengellä (kuvio 9). Työllisyyskasvun odotetaan syntyvän lähes kokonaan palvelualoille.

Ennustemalli on edellisen ennusteen tapaan sovitettu työllisten tekemien työtuntien mukaan ns. ko-koikaekvivalenttimuunnoksella, jotta kuluvana vuonna nähty osa-aikatyön merkittävä kasvu voidaan huomioida paremmin. Ennuste perustuu oletukseen, että työllisten ja työtuntien suhde vakiintuu ennusteperiodin aikana, eli osa-aikatyön osuus ei enää tulevana vuosina kasva.

Kuvio 8. Työllisten määrä, 1 000 hlöä. Toteutunut kehitys ja ennusteet*

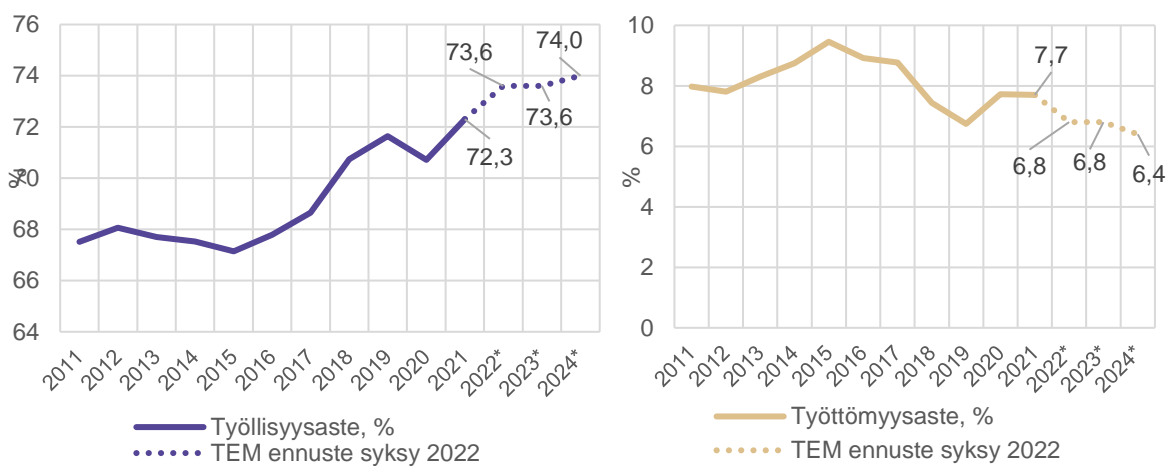
Kuvio 9. Bruttokansantuotteen muutos ja työllisten määrän muutos

Työllisyysasteen nousu ja työttömyysasteen lasku hidastuvat. Työllisyysasteen vaatimaton nousu liittyy sekä hidastuvaan talouskasvuun että joiltain osin samanaikaisesti jatkuviin työvoiman saatavuusongelmiin. Toisaalta ukrainalaisia työkäisiä ihmisiä on tullut Suomeen paljon, ja arvio on, että vuoden 2023 aikana he alkavat näkyä myös työvoimatutkimuksen työkäisessä väestössä ja osin myös työvoiman tarjonnassa ja sitä kautta työllisyys- ja työttömyysasteissakin.

Työttömyysasteen lasku kytkeytyy heikkenevään työvoiman kysyntään, mutta heikkenevä työmarkkina-tilanne voi näkyä paitsi työttömyytenä, myös siirtyminä työvoiman ulkopuolelle. Mikäli osa työttömistä tilapäisesti luopuu aktiivisesta työnhausta, avoin työttömyys nousee vähemmän tai voi jopa edelleen laskea. Kaiken kaikkiaan lyhyellä aikavälillä työllisyys ja työttömyys muuttuvat varsin vähän, vaikka samaan aikaan työmarkkinoilla työsuhteita alkaa ja päättyy, joskin ehkä vähemmän kuin hyvässä suhdannetilanteessa.

Kuvio 10. Työllisyys- ja työttömyysasteet ja niiden ennusteet

Alla oleva tasetaulukko (taulukko 1) kokoaa yhteen työmarkkinaennusteen keskeiset luvut⁸. Työllisyysaste on 73,6 prosenttia vuosina 2022–2023, ja nousee 74 prosenttiin vuonna 2024. (kuvio 12). Työttömyyden lasku hidastuu: Työttömyysaste laskee kuluvana vuonna 6,8 prosenttiin ja pysyy samalla tasolla vuonna 2023; vuonna 2024 työttömyysaste laskee 6,4 prosenttiin.

Työkäisen väestön määrä 15–64-vuotiaiden osalta on ollut laskussa jo pitkään ja jatkaa vähentymistään läpi ennustejakson, vaikkakin nyt varsin hitaasti (ks. tarkemmin luku 3). Tätä enemmän vähenee 15–74-vuotiaiden määrä. Väestön väheneminen yhdessä edelleen jatkuvan työvoiman kysynnän kasvun kanssa nostaa työvoimaosuuden ennustejakson lopussa 68,5 prosenttiin, mikä on merkittävästi vuoden 2019 huippulukemia (65,4 %) korkeampi. Osin tämä kertoo ikäluokkien pienenemisestä, mutta myös talouden myönteisestä kehityksestä. Työvoiman määrään tulee lähivuosina vaikuttamaan myös Ukrainan sotapolaisten määrä.

⁸ Työllisyys- ja työttömyysasteet on laskettu Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen uuden aikasarjan mukaisin käsittein, joissa työllisyysaste on aiempaa sarjaa noin prosenttiyksikön alempana. Työllisyysasteella mitaten työllisyys ylitti vuoden 2019 tason jo vuonna 2021.

TE-hallinnon asiakasrekistereihin perustuva työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi noin 100 000 hengellä koronaepidemian seurauksena (ks. tarkemmin luku 4). Työttömien työnhakijoiden määrä laski kuitenkin reippaasti vuosina 2021 ja 2022. Työttömien työnhakijoiden määrän lasku on kuitenkin jo taittunut, ja lukumäärän ennustetaan kääntyvän kasvuun vuonna 2023. Työttömien työnhakijoiden määrän ennustetaan kasvavan 12 000 hengellä vuosien 2023 ja 2024 välillä. Pitkäaikaistyöttömyyden lasku sen sijaan jatkuu vuoteen 2024 saakka ja kääntyy sen jälkeen kasvuun. Pitkäaikaistyöttömyyden ennustetaan jäävän ennusteperiodilla koronapandemiaa edeltävää tasoa korkeammaksi.

Seuraavassa luvussa (3) käsitellään tarkemmin työvoiman tarjonnan ennustetta ja väestökehitystä. Luvussa 4 esitetään työnvälitystilaston mukaisen työttömyyden ennusteet.

Taulukko 1. Työvoimataseen kehittyminen vuosina 2020–2021 sekä ennuste vuosille 2022–2024 (tuhatta henkeä)

	2020	2021	Ennuste 2022–2024			Muutos			
			2022	2023	2024	2020–21	2021–22	2022–23	2023–24
Työikäinen väestö 15–74	4133	4 123	4 116	4 115	4 105	-10	-7	-1	-10
Työikäinen väestö 15–64	3421	3 418	3 417	3 424	3 423	-3	-1	7	-1
Työvoima	2704	2 766	2 799	2 807	2 812	62	33	8	5
Työlliset	2495	2 553	2 610	2 616	2 632	58	57	6	16
Työvoimaosuus, % (15–74-v.)	65,4	67,1	68,0	68,2	68,5	1,7	0,9	0,2	0,3
Työllisyysaste, % (15–64-v.)	70,7	72,2	73,6	73,6	74,0	1,5	1,4	0,0	0,5
Työttömät	209	212	189	191	180	3	-23	2	-11
Työttömyysaste, % (15–74-v)	7,7	7,7	6,8	6,8	6,4	0,0	-0,9	0,0	-0,4
Työttömät työnhakijat	342	299	250	251	263	-43	-49	1	12
Pitkäaikaistyöttömät	75	107	94	78	78	32	-13	-16	0
Alle 25-vuotiaat	44	35	27	27	28	-9	-8	0	1
Lähteet: Tilastokeskus (työvoimatutkimus) ja TEM (työnvälitystilasto, ennustelaskelmat)									

3. TYÖN TARJONTAAN VAIKUTTAA UKRAINAN SOTA

Tässä analyysissä ennustamme työn tarjontaa lyhyellä aikavälillä eli noin kolmen vuoden ajalle. Koronapandemia on haastanut ennusteiden tekemistä sekä työn tarjonnan että kysynnän osalta. Nyt nähtävissä on, että oman haasteensa tuo Ukrainan sota ja sotapakolaisten mahdollinen sijoittuminen suomalaisille työmarkkinoille. Vaikka voimakkain elvyttäminen ja sen myös työn kysynnän kasvu on jo taittunut, työvoimapula vaivaa yhä monia toimialoja. Maahan muuttaneiden ukrainalaisten odotetaan lisäävän työn tarjontaa, mutta se ei välttämättä nosta työvoimaosuutta, jos työmarkkinoille sijoittuvien osuus koko ukrainalaisesta väestöstä on kohtuullisen pieni.

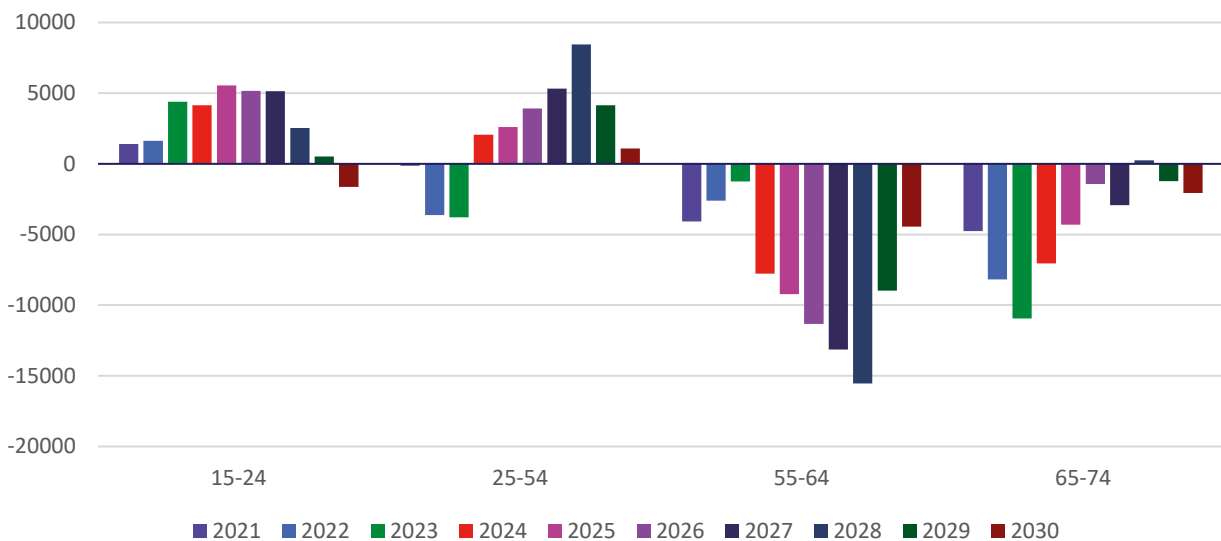
Alla olevasta kuviosta 11 nähdään, miten työikäisen väestön määrä tulee Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan muuttamaan sekä ennusteperiodilla että pitkällä aikavälillä. Työn tarjonta lisääntyy, jos työmarkkinoille tulevat ikäluokat, maahan muuttava työikäinen työmarkkinoille tuleva väestö tai Suomessa asuva työmarkkinoiden ulkopuolelta työvoimaan tuleva väestö on yhteensä määrältään suurempi kuin työvoimasta esimerkiksi eläkkeelle poistuva väestö.

Ennustaessamme työvoiman tarjontaa, käytämme laajempaa määritettä työikäisestä väestöstä eli tarkastelemme työvoimaosuuksia ja työvoiman määrää 15–74-vuotiailla sen sijaan, että rajoittaisimme tarkastelun 15–64-vuotiaisiin. Tämä on perusteltua, sillä työvoiman tarjontaa voidaan ja voi olla tavoitteenaikin lisätä myös vanhuuseläkeikäisten ikäryhmissä. Ikääntyvän yhteiskunnan työvoimapotentiali on merkittävä ja mahdollisesti osaratkaisu pahenevaan osajapulaan.

Väestökehitys ja nettomuutto määrittävät potentiaalisen työvoiman tarjonnan

Työn tarjonta riippuu ennen kaikkea siitä, kuinka paljon työikäistä väestöä meillä on. Kuviosta 11 nähdään, miten työikäisen väestön määrä tulee Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan muuttumaan vuoteen 2030 mennessä. Nuorimmassa ikäryhmässä väestömäärän ennustetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä noin 27 400 hengellä ja 25–54-vuotiaissa noin 20 000 noin hengellä. Merkittävimmän muutoksen ennustetaan vuoteen 2030 mennessä tapahtuvan 55–75-vuotiaissa, jossa väestömäärä ennusteen mukaan vähenee vuoteen 2030 mennessä noin 74 000 hengellä. Myös vanhimmassa ikäryhmässä väestön määrän ennustetaan vähenevän seuraavan noin 20 vuoden aikana.

Kuvio 11. Ennustettu väestönmuutos työikäiselle väestölle vuosina 2021–2030 ikäryhmittäin (muutos edelliseen vuoteen verrattuna)

Lähde: Väestöennuste 2021, Tilastokeskus

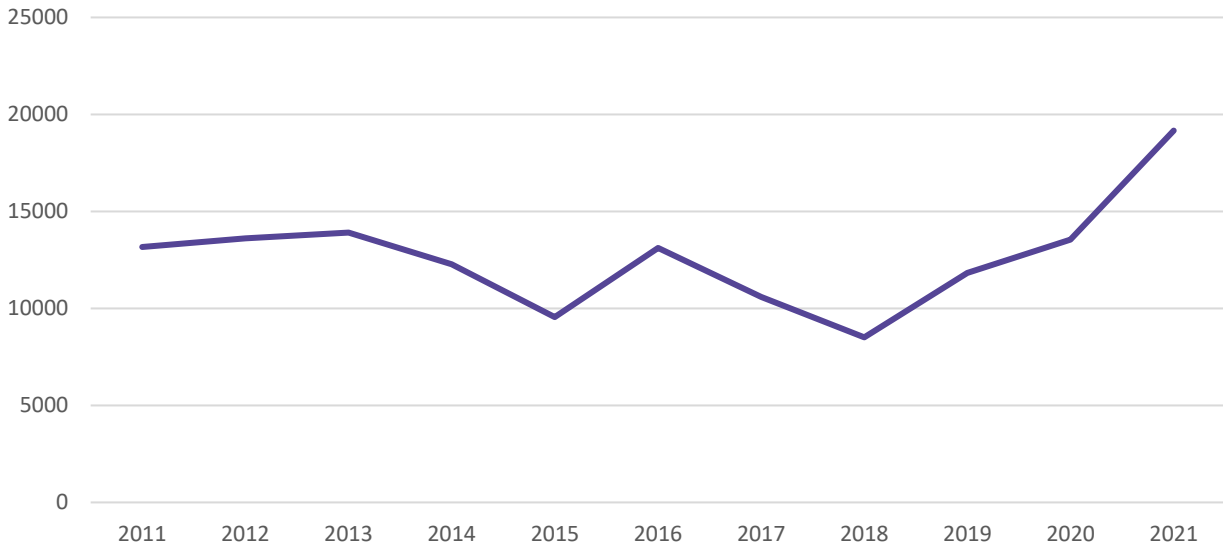
Kuten kuviosta 11 nähdään, nuorimmassa ikäryhmässä väestön määrä kasvaa ennustejaksollamme. Seuraavassa ikäryhmässä eli 25–54-vuotiaissa sen sijaan väestömäärä vähenee vielä vuonna 2023, mutta lähtee sen jälkeen kasvamaan ja kasvaa ennusteen mukaan aina vuoteen 2028 asti. Tämä kasvu ei kuitenkaan näy lyhyen aikavälin ennusteessamme.

Toiseksi vanhimmassa tarkastellussa ikäryhmässä eli 55–64-vuotiaissa väestömäärä vähenee ennustejaksollamme, mutta voimakkain väestömäärän vähennys kyseisessä ikäryhmässä alkaa vasta vuonna 2024 ja jatkuu aina vuoteen 2028 asti. Vanhimmassa ikäryhmässä, jossa työvoimaan osallistuminen on jo erittäin vähäistä, väestömäärän ennustetaan vähenevän koko ennustejaksollamme ja jatkuvan sen jälkeenkin, joskaan ei yhtä voimakkaana.

Nuorten ikäluokkien pienentyessä työvoiman saatavuudessa korostuu opiskelu- ja työperäinen maahanmuutto, jonka tavoitteita on kuluvalla hallituskaudella tarkistettu selvästi ylöspäin. Maahanmuutosta ei

näillä näkymin voida kuitenkin odottaa sellaista työvoiman lisäystä, joka pystyisi paikkaamaan riittävässä määrin työmarkkinoiden poistumaa. Tämä johtuu siitä, että rajallisesta määrästä osaavaa työvoimaa kilpailevat monet muut työvoimapulasta kärsivät maat.

Kuvio 12. 15–74 vuotiaiden nettomaahanmuutto vuosina 2011–2021

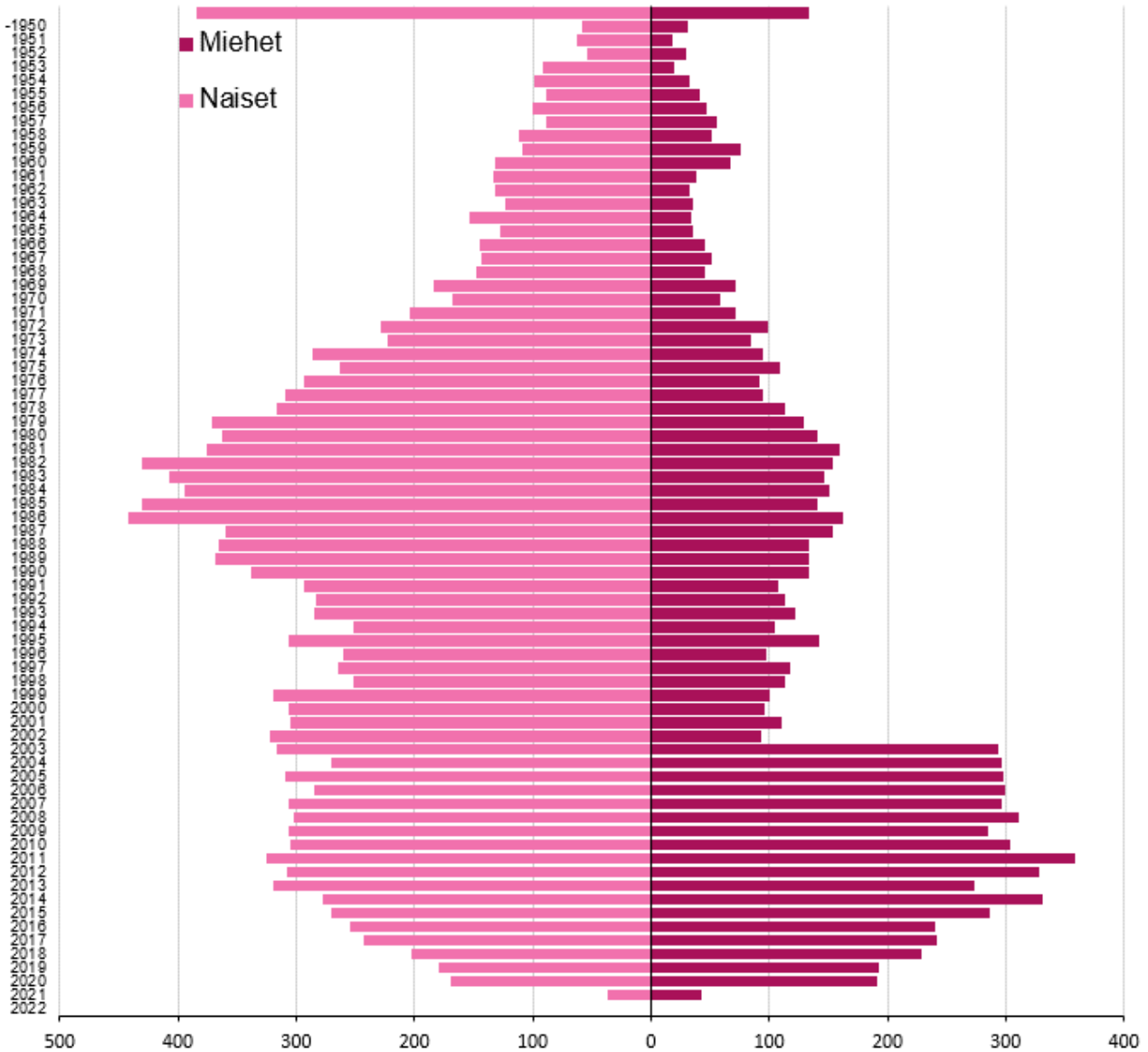

Lähde: Tilastokeskus

Kuten kuvio 12 nähdään, oli 15–74-vuotiaiden henkilöiden nettomaahanmuutto vuosina 2011–2020 melko tasaista vaihdellen noin 8 000 ja 13 000 välillä. Vuonna 2021 nettomuutto kasvoi yltäen lähes 20 000:een henkilöön. Pelkkä nettomuuton tarkastelu ei toki riitä, sillä jos maahanmuuttajataustaiselle työvoimalle ei ole kysyntää tai heillä ei ole pääsyä työmarkkinoille, ei runsaskaan positiivinen nettomuutto helpota osaavan työvoiman saamista avoinna oleviin vakansseihin.

Olemme käyttäneet tässä analyysissä lähtökohtana Tilastokeskuksen väestöennustetta ja muokanneet sitä analyysitarpeisiimme niin, että kokonaisuudessaan väestömäärä vuosina 2023 ja 2024 on 15 000 suurempi, kuin Tilastokeskuksen syksyllä 2021 tekemässä ennusteessa. Tämä luku perustuu TEM:n Maahanmuutto ja kotoutuminen -yksikön arvioihin ja sitä voidaan pitää tässä vaiheessa riittävän luotettavana. Alla olevassa kuviossa esitetään noin viiden kuukauden ajalta Suomeen muuttaneiden ukrainalaisten määrät syntymävuoden mukaan. Luvut perustuvat Ukrainan kansalaisuuksien tallentamiseen. Tämä sisältää siis normaalit maahanmuutot, syntymät ja tilapäisesti Suomeen tulleet (Ukrainan sodan seurauksena Suomeen tulleita, jotka muodostavat merkittävimmän osan maahanmuutosta).

Aikavälillä 25.2. - 5.8.2022 Väestötietojärjestelmään tallennetut tilapäisesti Suomeen muuttaneet Ukrainan kansalaiset syntymävuoden ja iän mukaan

Lähde: Tilastokeskus

Kuten kuviosta nähdään, että työikäiset maahan tulleet ukrainalaiset ovat yleensä naisia. Miehiä on maahan tullut selvästi naisia vähemmän. Tietojen pohjalta on erittäin vaikeaa ennustaa, kuinka suuri osa maahan tulleista ukrainalaisista siirtyy työmarkkinoille ja osaksi työvoimaa. Lisäksi tilapäisesti Suomeen tulleista ei ole tietoa mahdollisesta paluusta Ukrainaan, mikä pitää ottaa huomioon hyödynnettäessä tietoa työmarkkinoiden muutosten ennakkoinnissa.

Työvoiman tarjonnan ennuste vuosille 2021–2024

Olemme käyttäneet ikäluokittaisissa työvoiman tarjonnan määrissä ja osuuksissa lähtökohtana Tilastokeskuksen väestöennustetta. Koko 15–74-vuotiaan väestön työvoimaosuuden ja työvoiman määrän ennusteessa olemme lisäksi ottaneet huomioon ukrainalaisten sotapakolaisten arvioiden määrän (15 000 vuodesta 2023 eteenpäin). Tämä luku perustuu TEM:n Maahanmuutto ja kotoutuminen -yksikön arvioihin ja sitä voidaan pitää tässä vaiheessa riittävän luotettavana. Lisäksi olemme olettaneet, että tuosta määrästä kolmasosa tulisi vuosina 2023–2024 työmarkkinoille (5 000)

Väestöennusteen lisäksi ennuste työvoiman määrästä vuosille 2021–2024 perustuu Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen työvoimaosuustietoihin vuosilta 1991–2022 sekä lisäksi valtiovarainministeriön BKT-ennusteeseen ennustejaksollemme. BKT:n ennakoitaan kasvavan ennustekaudella, mutta selvästi vähemmän, mitä ennustettiin vielä vuoden 2022 alkupuolella. Tämä johtuu talouden lievästä taantumasta Ukrainan sodan pitkittyessä.

Ennusteperiodilla väestökehityksen eri ikäryhmissä ennustetaan olevan negatiivista lukuun ottamatta 25–54-vuotiaita eli parhaassa työiässä olevia. Ukrainalaisten sotapakolaisten määrä on otettu huomioon ennusteissa, vaikka arviot ovatkin lähinnä suuntaa-antavia etenkin sen osalta, missä määrin maahan mahdollisesti jäävä väestö siirtyy työvoimaan.

Taulukossa 2 on esitetty työvoimamäärien ja työvoimaosuuksien ikäryhmittäiset ennusteemme vuosille 2021–2023. Työvoimaosuuksien ennustetaan kasvavan sekä nuorimassa että ikääntyneiden ja eläkeläisten ikäryhmissä, jossa väestön määrä vähenee. Keskimäärin työvoimaosuuden arvioidaan kasvavan maltillisesti johtuen epävarmasta talouden tilanteesta.

Taulukko 2. Työvoiman määrät ja työvoimaosuudet ennustekaudella ikäluokittain ja yhteensä

	15–24	25–54	55–64	65–74	Yhteensä	Yhteensä ml. ukrainalaiset
2022	313	1 836	549	97	2 795	2 795
2023	315	1 835	552	97	2 798	2 803
2024	320	1 835	552	99	2 803	2 809
Työvoimaosuus						
2022	51,4	88,1	76,3	13,8	68,0	68,0
2023	51,5	88,2	77,0	14,1	68,3	68,2
2024	51,9	88,3	77,3	14,5	68,6	68,5

4. TYÖTTÖMIEN TYÖNHAKIJOIDEN ENNUSTENÄKYMÄ SYNKISTYY

Talouden yleisen ennustenäkyvän heikentyminen ja energiakriisin syveneminen kesän aikana ovat vaikuttavat myös työttömien työnhakijoiden määrään työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastossa. Ennustenäkyvä on, että työttömien työnhakijoiden määrä te-palveluissa pysyy aluksi vakaana ja kääntyy kasvuun vuoden 2023 aikana. Ennustenäkyvä on muuttunut siis olennaisesti aiempaa synkemmäksi työttömyyden osalta.

Alkuvuonna 2023 voidaan nähdä tavanomaisesta poikkeavia lomautusmääriä ennen kaikkea teollisuudessa, mikäli energian hinta on tuolloin korkea. Työttömien työnhakijoiden määrä on siis ennusteperiodin 2022–2024 aikana jäämässä korkeammalle tasolle kuin juuri ennen koronapandemiaa tai ennen vuoden 2008 finanssikriisiä.

Talousvaikeuksien lisäksi merkittävä taustasy työttömien työnhakijoiden määrän trendikäänneeseen laskevasta trendistä kasvavaan trendiin on ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen te-palveluihin. Alkusyksyn 2022 aikana on nähty tasainen kasvu työnhakijoiksi rekisteröityneissä tilapäisen suojelun statuksella Suomeen saapunaissa ukrainalaisissa, jotka pakenevat Venäjän aloittamaa hyökkäyssotaa. Syksyn aikana joka kuukausi noin 1 000 ukrainalaista on rekisteröitynyt työnhakijaksi te-palveluihin. Toistaiseksi vain osa heistä on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi, mutta määrän odotetaan kasvavan lähikuukausina. Maaliskuusta 2023 alkaen osalle heistä tulee mahdolliseksi päästä työmarkkinatuen piiriin, mikä voi kasvattaa kiinnostusta rekisteröityä työttömäksi työnhakijaksi.

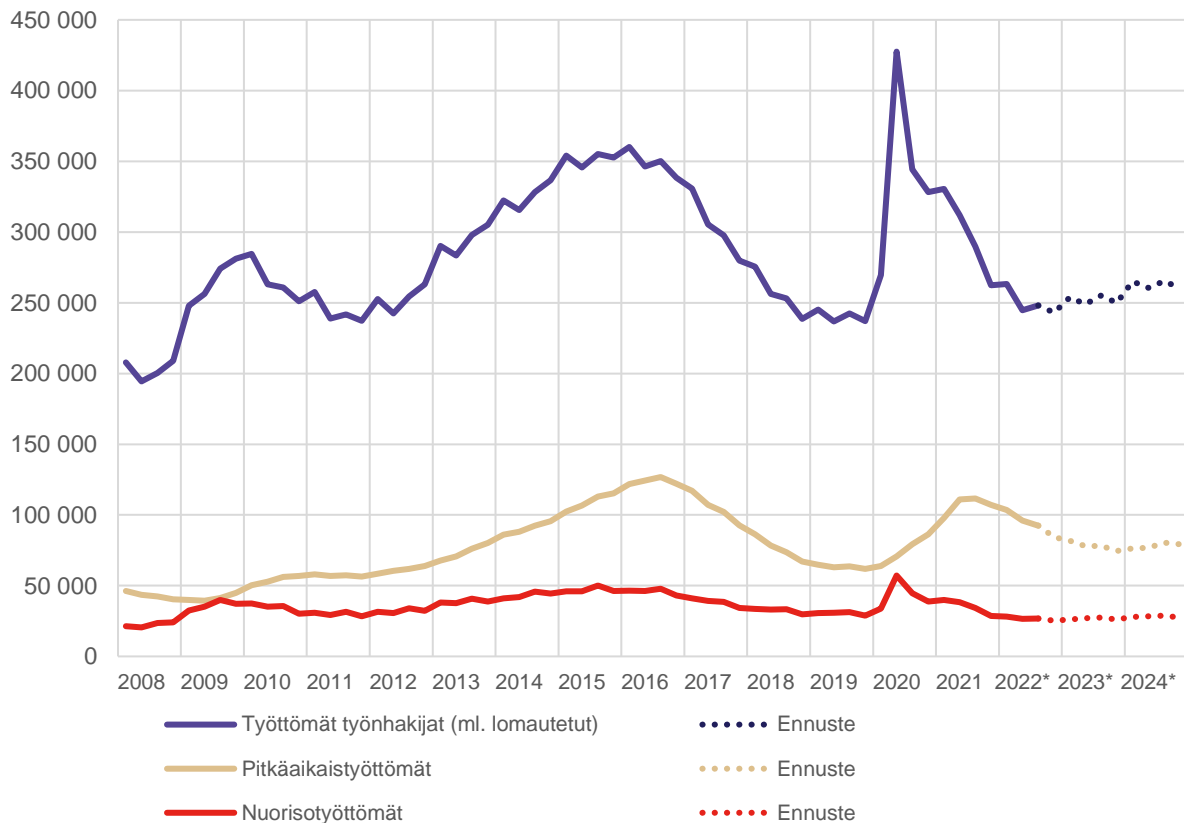
Pitkäaikaistyöttömyyden laskun ennustetaan jatkuvan vähintään vuoden 2023 viimeiseen vuosineljännekseen saakka, jonka jälkeen myös pitkäaikaistyöttömyys kääntyy maltilliseen kasvuun.

Energiakriisi, heikkenevä talouskasvu ja ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen te-palveluihin kääntävät työttömien työnhakijoiden määrän kasvuun

Te-palveluihin rekisteröityneiden työttömien määrä on laskenut vahvasti viime vuosina, kun koronapandemian aiheuttamasta työttömyyspiikistä on toivuttu. Pitkäaikaistyöttömien määrä on reagoinut käänteisiin viiveellä, ja heidän lukumääränsä kääntyi lasku-uralle vasta kesällä 2021. Trendi näyttää kuitenkin olevan nyt käännekohtadassa.

Työttömien työnhakijoiden ja nuorisotyöttömien määrän ennustetaan kääntyvän kasvuun vuoden 2023 aikana ja pitkäaikaistyöttömyyden vuonna 2024 (kuvio 13). Kasvutahdin ennustetaan kuitenkin olevan maltillista. Kuluvaan vuoteen ennustetaan jäävän parhaaksi työttömien työnhakijoiden määrän osalta sitten koronapandemian puhkeamisen 2019.

Kuvio 13. Työttömien työnhakijoiden, pitkäaikaistyöttömien ja nuorisotyöttömien määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

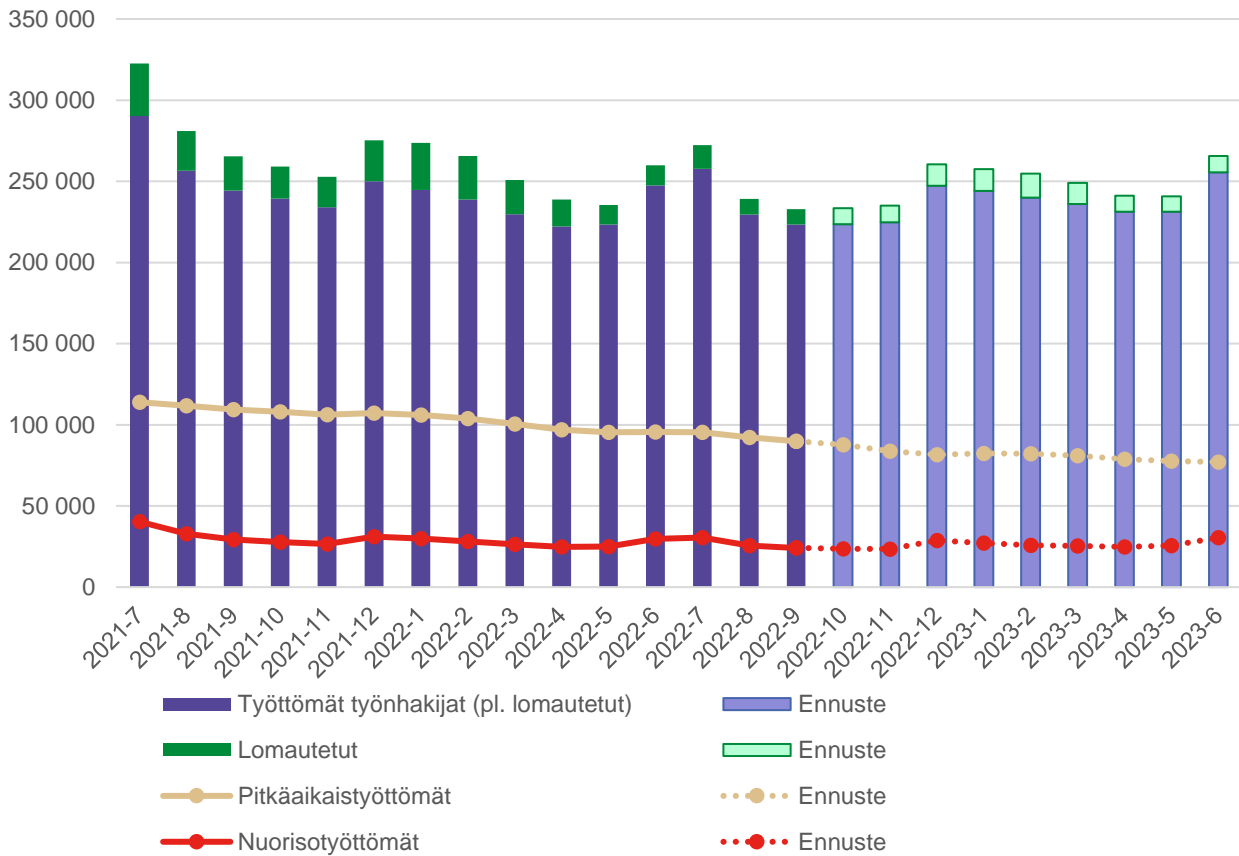

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

Kokoaikaisesti lomautettujen määrä nousi hetkellisesti jyrkästi koronapandemian aikana vuonna 2020, mutta kääntyi myös nopeasti laskuun. Vuosina 2020–2022 on nähty useita pienempiä lomautusaaltoja, viimeisimpänä alkutalvesta 2022. Syksyyn 2022 tultaessa lomautettujen määrä te-palveluissa on kuitenkin palannut normaaliksi, eli alle 10 000 henkeen.

Vaikka koronapandemian vaikutukset työmarkkinoihin alkavat olla takanapäin, on odotettavissa että osin Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan aiheuttama Euroopan energiakriisi tulee näkymään Suomessa maltillisen suuruisena lomautusaaltona vuoden 2023 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Suurin syy tälle on kohonnut sähkön ja kaasun hinta, joka on jo nyt nähtävissä muun muassa sähkön futuurihinnoissa. Tavanomaista laajempia lomautuksia on odotettavissa niissä yrityksissä, joissa kohonnutta energianhintaa ei voida siirtää lopputuotteen hintaan, eikä energian hinnousua vastaan ole suojaututtu. Tällaisia tilanteita on odotettavissa varsinkin pienissä ja keskisuurissa yrityksissä esimerkiksi kemianteollisuudessa ja kasvihuoneissa. Lomautusten ennakoidaan kuitenkin jäävän lyhytaikaisiksi, eikä niillä nähdä olevan olennaista vaikutusta pidemmän aikavälin työllisyyteen.

Kuvio 14. Kuukausikohtainen ennustenäkymä työttömien työnhakijoiden, pitkäaikaistyöttömien ja nuorisotyöttömien määrästä

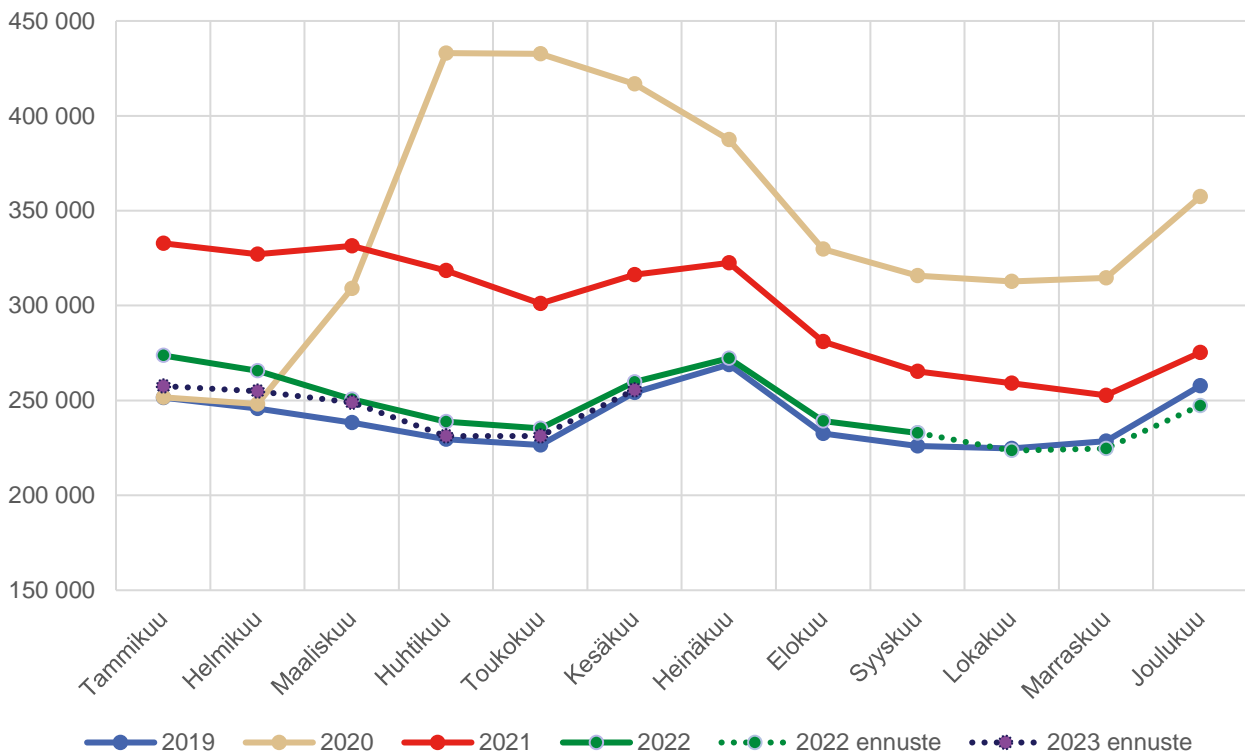

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat

Syyskuussa 2022 työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) te-palveluissa oli 233 000, mikä on 32 000 vähemmän kuin vuoden 2021 syyskuussa. Kuukausitasolla tarkasteltuna työttömien työnhakijoiden määrän lasku on kuitenkin pysähtynyt jo kesällä 2022, vaikkakin avoimien työpaikkojen määrä on edelleen korkea. Heikentynyt talouskasvu, työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ja korkea rakennetyöttömyyden taso jarruttavatkin työttömyyden laskua tilanteessa, jossa työvoimalle olisi edelleen kysyntää.

Oma tekijänsä työttömien työnhakijoiden määrän trendikäännteelle on tilapäisen suojelun statukselle Suomeen saapuneiden ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen te-palveluihin maaliskuusta 2022 alkaen. Kevään ja kesän aikana ukrainalaisten työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut muutamasta sadasta hengestä yli 3 000 henkeen, ja määrän ennustetaan jatkavan kasvuaan. Maaliskuusta 2023 alkaen ukrainalaispakolaisten ilmoittautuminen työttömiksi työnhakijoiksi voi entisestään kiihtyä, kun kotikuntaoikeuden myötä heille aukeaa mahdollisuus päästä työmarkkinatuen piiriin. Viime kuukausina te-palveluihin rekisteröityneistä ukrainalaispakolaisista merkittävä osa on kielikoulutuksessa, eikä heitä siten ole vielä laskettu työttömiksi. Ennustearvio on, että ukrainalaispakolaisten lukumäärä työttömyysrekisterissä tulee ennen pitkää kasvamaan yli 10 000 henkeen, kun tilapäisen suojelun statuksella Suomeen odotetaan saapuvan yhteensä lähes 50 000 ukrainalaista, joista noin on 30 000 työikäisiä. Heistä noin 20 000 odotetaan hakevan kotikuntaoikeutta. Muun muassa Saksassa, Virossa ja Tanskassa on jo aiemmin havaittu ukrainalaispakolaisten vaikuttaneen merkittävästi rekisterityöttömyyden tasoon.

Kuvio 15. Työttömien työnhakijoiden määrä kuukausittain vuosina 2019–2022

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat

Työttömien ennusteura on olennaisesti synkempi kuin viime keväänä

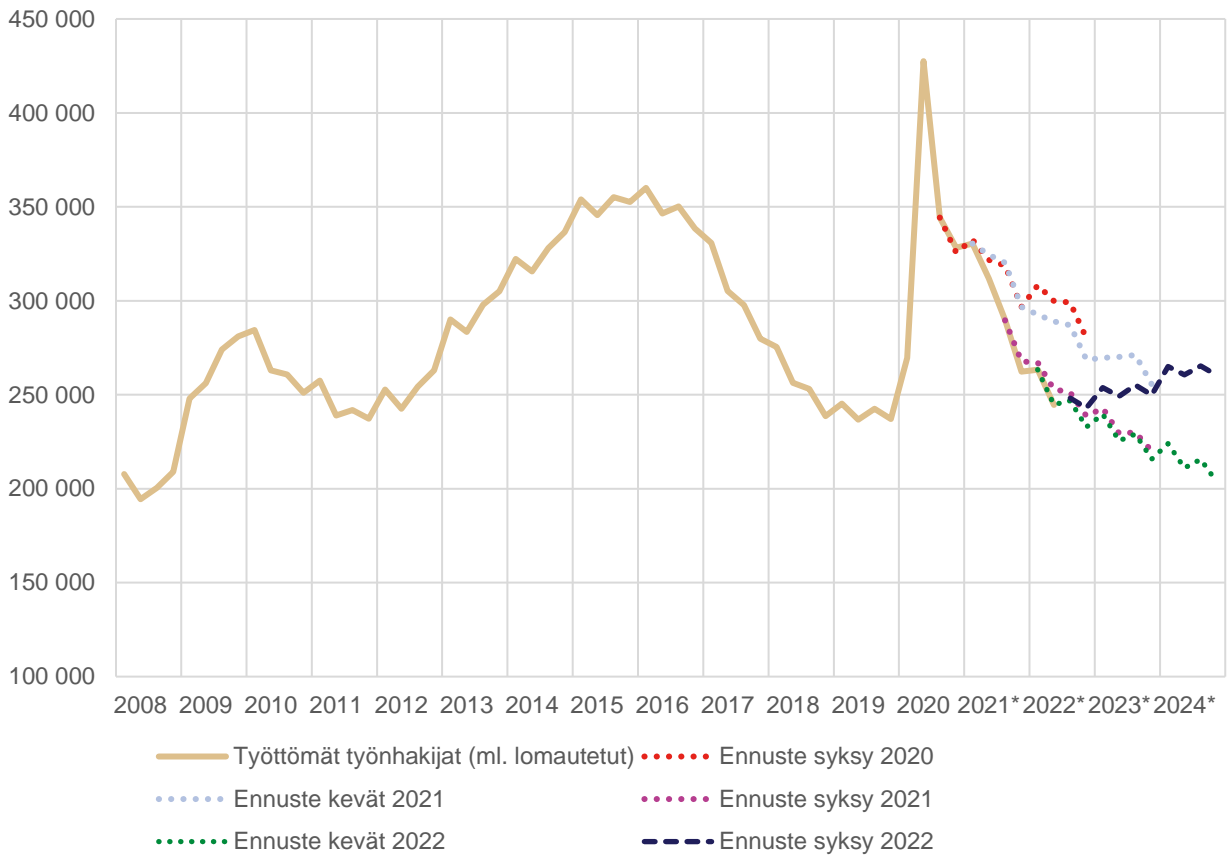
Kevään 2022 ennusteessa työttömien työnhakijoiden määrän vahva laskutrendi pitkälti dominoi ennustenäkömää kansantaloudellisista riskeistä huolimatta. Nyt tuo trendi on kääntynyt, eikä työttömien työnhakijoiden määrä enää laske trendinomaisesti. Lisäksi viime kevään BKT-ennuste oli selvästi nykyistä optimistisempi, eivätkä läheskään kaikki energiamarkkinoiden riskit olleet vielä launneet. Kolmantena tekijänä viime kevään ennusteessa ei vielä ollut selkeää kuvaa siitä, mikä merkitys ukrainalaispakolaisilla tulisi olemaan Suomen työmarkkinoilla. Näiden tekijöiden muututtua työttömien työnhakijoiden ennustenäkömää onkin jouduttu muuttamaan olennaisesti edellistä synkemmäksi (kuvio 15).

Vuonna 2022 työttömiä työnhakijoita ennustetaan olevan keskimäärin 250 000, mikä on 49 000 vähemmän kuin vuonna 2021. Vuonna 2023 työttömien työnhakijoiden määrän ennustetaan nousevan 251 000 henkilöön, ja vuonna 2024 edelleen 263 000 henkilöön.⁹

Vuosi 2022 jäisi siis rekisterityöttömyyden osalta ennusteperiodilla parhaaksi vuodeksi sitten koronapandemiaa edeltäneen vuoden 2019.

⁹ 75 % luottamusväylillä ennusteen virhemarginaali on vuodelle 2022 +/- 1 000 hlö, vuodelle 2023 +/- 15 000 hlö ja vuodelle 2024 +/- 47 000 hlö.

Kuvio 16. Työttömien työnhakijoiden määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

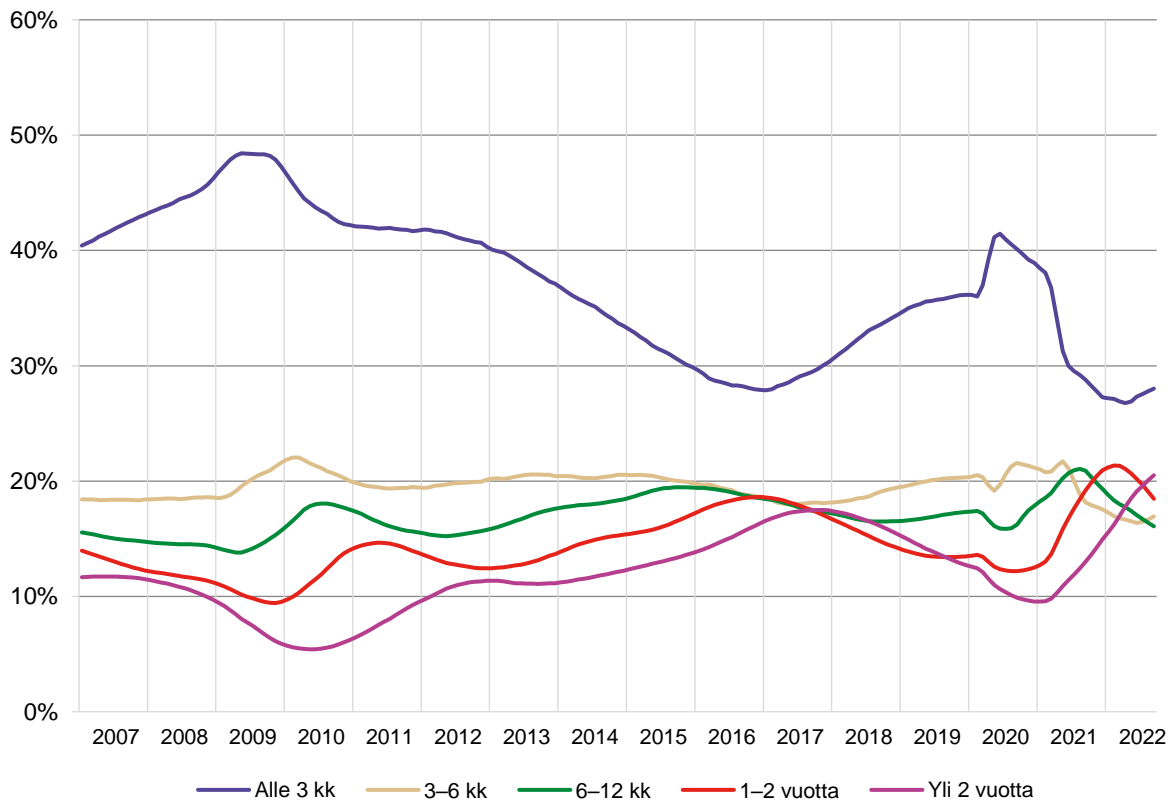
Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

Pitkäaikaistyöttömyys laskee vielä vuoden ajan

Pitkäaikaistyöttömien määrä kääntyi lasku-uralle heinäkuussa 2021. Pitkäaikaistyöttömyyden laskun ennustetaan jatkuvan vuoden 2023 loppupuoliskolle saakka, jonka jälkeen pitkäaikaistyöttömyyden lasku taittuu. Vuonna 2024 myös pitkäaikaistyöttömien määrän ennustetaan kääntyvän kasvuun, noin vuoden viiveellä muusta työttömyydestä. Pitkäaikaistyöttömiä ennustetaan olevan keskimäärin 94 000 vuonna 2022, 78 000 vuonna 2023 ja 78 000 vuonna 2024.¹⁰

¹⁰ 75 % luottamusvälellä ennusteen virhemarginaali on vuodelle 2022 alle 1 000 hlö, vuodelle 2023 +/- 10 000 hlö ja vuodelle 2024 +/- 18 000 hlö.

Kuvio 17. Työttömyyden kesto eri kestoryhmissä

Lähde: TEM, työnvälitystilasto

Viime vuosina pitkäaikaistyöttömyyden rakenne on ennakoidusti muuttunut niin, että entistä suurempi osuus pitkäaikaistyöttömistä on nyt yli kaksi vuotta työttömänä olleita. Aivan viime kuukausina on kuitenkin havaittu selvä lasku 2–3 vuotta työttömänä olleiden ryhmässä ja tämän laskun ennustetaan myös jatkuvan noin vuoden ajan. Sitä pidemmissä työttömyysjaksoissa tullaan ennusteen mukaan näkemään käänne laskusuuntaan ennusteperiodin aikana.

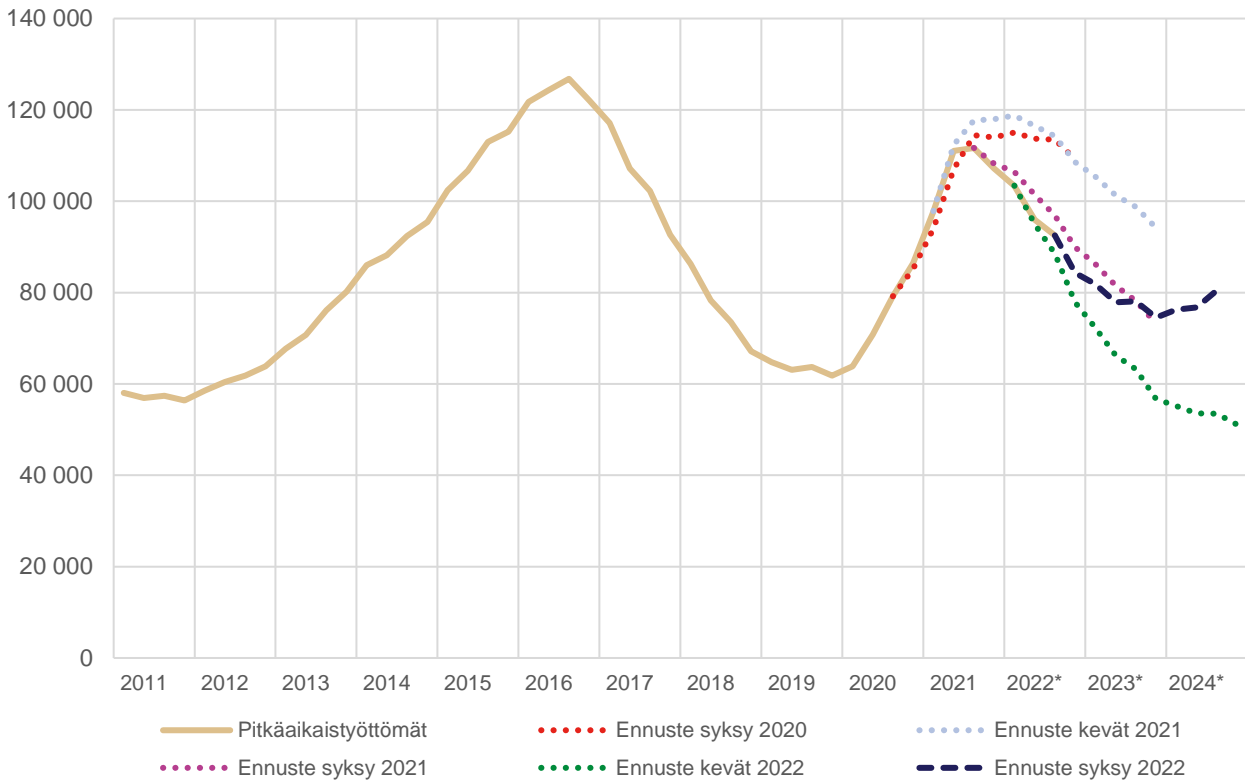
Pitkäaikaistyöttömien määrää ajaa ylöspäin tulovirran kasvu. Tämä tarkoittaa sitä, että on entistä enemmän työttömyysjaksoja, jotka pitkittyvät yli vuoden mittaisiksi. Onkin nähtävissä, että 1–1,5 vuotta työttömänä olleiden määrä kääntyy laskusta kasvuun jo vuonna 2023. Sen perässä myös pidempään, eli 1,5–3 vuotta työttömänä olleiden määrän ennakoidaan kääntyvän kasvuun vuoden 2024 aikana.

On huolestuttavaa, että hyvin pitkään eli yli neljä vuotta työttömänä olleiden määrä on kasvamassa ennusteperiodin aikana 2000-luvun ennätykseen. Vaikka heidän määränsä kääntyneekin laskuun ennusteperiodilla, ehtii lukumäärä kasvaa jopa 16 000:een vuonna 2023. Vaikuttaa siltä, ettei tämä syvän rakenteellinen työttömyys ehdi juurikaan palautua edellisistä talouskriiseistä ennen kuin uusi kriisi alkaa taas painaa pitkäaikaistyöttömyyttä kasvuun.

Pitkäaikaistyöttömyyden ennustenäkö on synkistynyt verrattuna kevään 2022 ennusteeseen ja vastaa nyt pitkälti edeltävän syksyn 2021 näkemystä. Kevään 2022 ennuste näyttäytyy jälkikäteen tarkasteltuna ylioptimistiselta, mikä suurelta osin johtuu huhtikuun poikkeuksellisen vahvasta tilastokuukaudesta.

Vuonna 2024 pitkäaikaistyöttömyyden ennakoitu kasvu on kuitenkin selkeä trendikäänne ja siten poikkeaa merkittävästi viime vuosien ennusteista, joissa pitkäaikaistyöttömyyden laskun ennakoitiin jatkuvan vielä toistaiseksi.

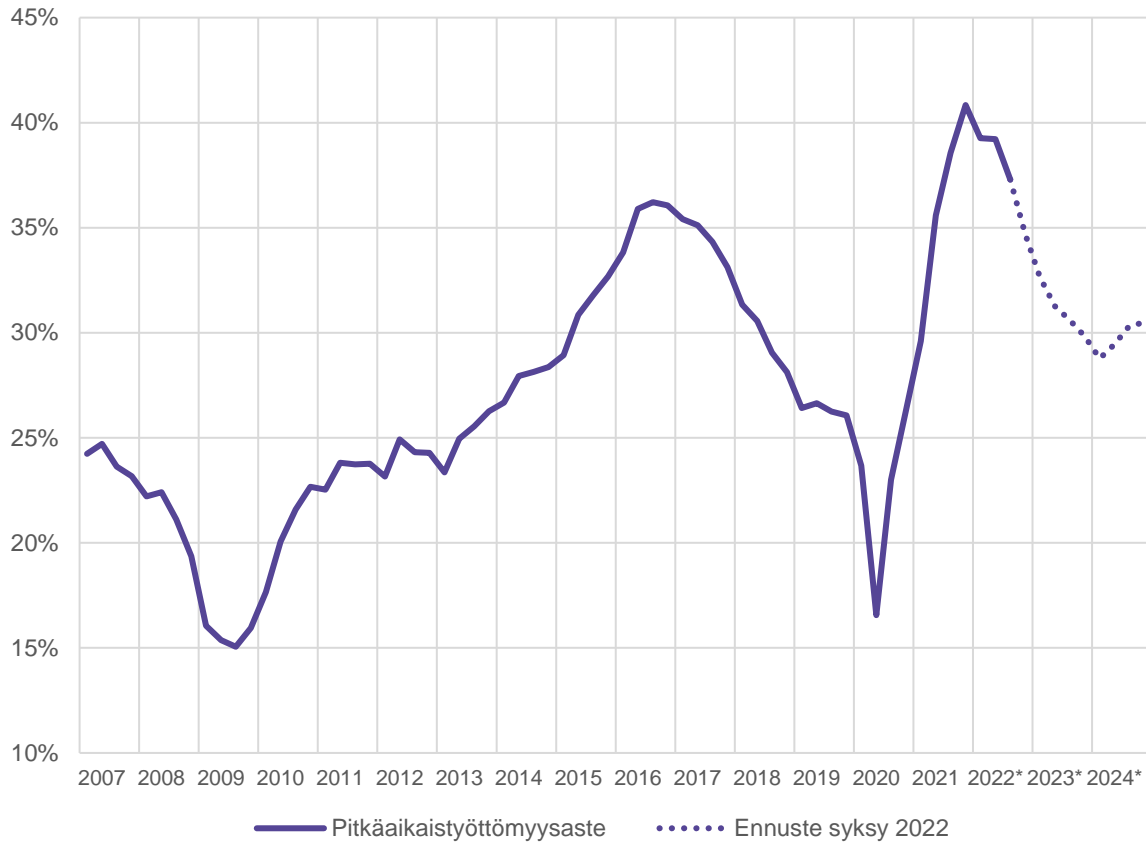
Kuvio 18. Pitkäaikaistyöttömien määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

Pitkäaikaistyöttömyysasteen eli pitkäaikaistyöttömien osuuden kaikista työttömistä työnhakijoista ennätys on onneksi jo takana päin, ja pitkäaikaistyöttömyysasteen ennustetaan laskevan voimakkaasti vuoteen 2024 saakka, jonka jälkeen osuuden ennakoidaan kääntyvän lievään kasvuun. Kuten syksyn 2021 ennusteessa arvioitiin, pitkäaikaistyöttömyysaste saavutti huippunsa, noin 40,8 prosenttia, vuoden 2021 viimeisellä vuosineljänneksellä. Osuuden ennustetaan laskevan noin 29 prosenttiin vuoden 2024 alkupuoliskolla ja kääntyvän siitä loivaan kasvuun. Tällöin pitkäaikaistyöttömyysaste jäisi edelleen selkeästi korkeammaksi kuin 2000-luvun alkupuolella (kuvio 19).

Kuvio 19. Pitkäaikaistyöttömyysasteen toteutunut kehitys ja ennuste

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

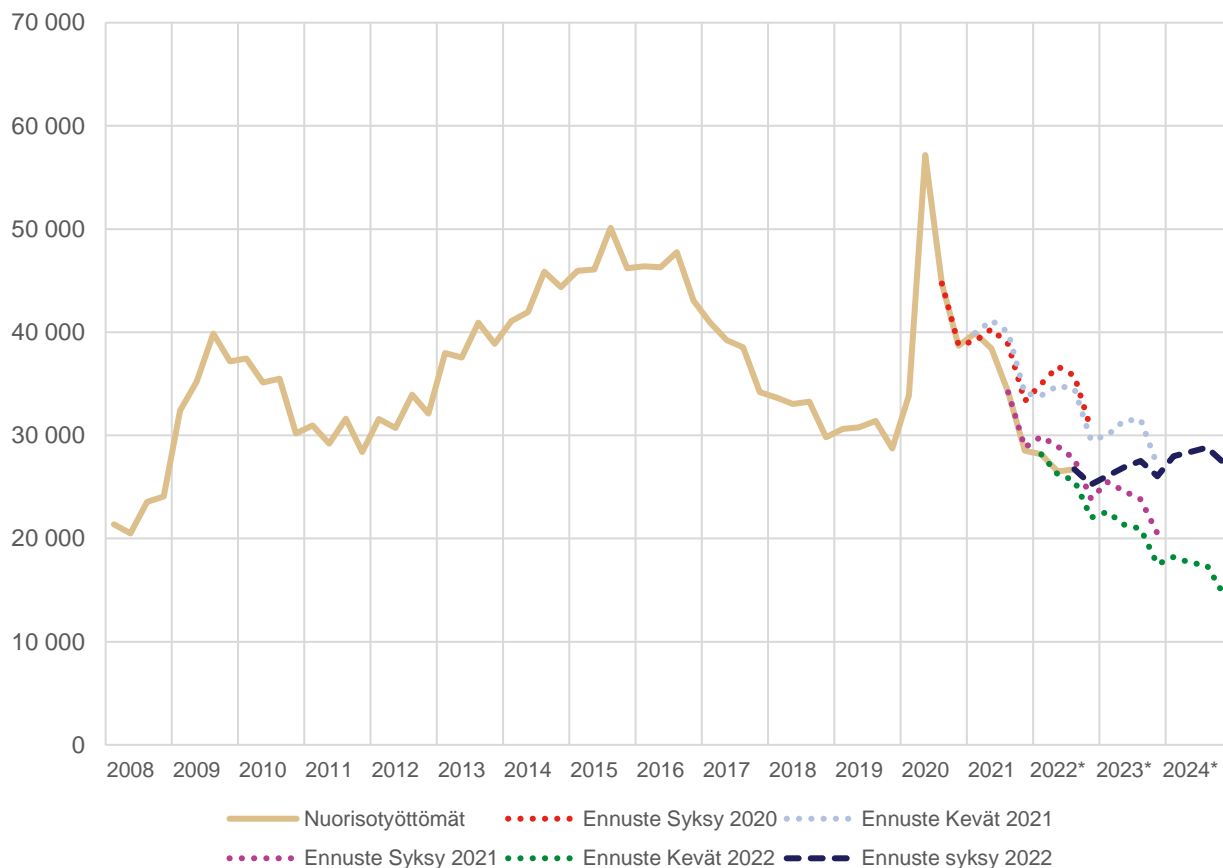
Nuorten työttömien määrä kääntymässä loivaan kasvuun

Ennusteen mukaan nuorisotyöttömyyden, eli alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden, lasku pysähtyy ja kääntyy lievään nousuun vuonna 2023. Toistaiseksi nuorisotyöttömyys on vähentynyt voimakkaasti sitten koronakevään 2020. On kuitenkin odotettavissa, että myös nuorisotyöttömyyden trendi kääntyy yhdessä muiden työttömien työnhakijoiden kanssa, kun taloustilanne heikkenee. Nuorisotyöttömien määrän kehitys noudattelee melko tarkasti työttömien työnhakijoiden määrän trendiä. Taustalla ovat pitkälti samat syyt kuin muussakin työttömyydessä: energiakriisi, talousnäkömien heikkeneminen ja ukrainalaispakolaisten osallistuminen työmarkkinoille Suomessa. Lisäksi 15–25-vuotiaiden ikäluokka ei enää ennusteperiodilla supistu aiempien vuosien tapaan.

Huolimatta kieleteisestä trendikäänteestä, jäisi nuorisotyöttömyys edelleen verrattain maltilliselle tasolle selvästi alle 30 000 hengen. Nuorisotyöttömyys on viime vuosina laskenut muuta työttömyyttä nopeammin.

Nuorisotyöttömiä ennustetaan olevan keskimäärin 27 000 vuonna 2022, 27 000 vuonna 2023 ja 28 000 vuonna 2024 (ks. kuvio 20).¹¹

Kuvio 20. Nuorisotyöttömien määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

Kun nuorisotyöttömien määrää suhteuttaa menneisiin vuosiin on hyvä huomioida, että 15–24-vuotiaiden ikäluokka on 10 vuodessa pienentynyt noin 52 000 hengellä 608 000 hengen suuruiseksi. Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteen mukaan nuorten määrän lasku olisi kuitenkin hetkellisesti taittumassa, ja nuorten määrä kääntymässä jälleen hetkellisesti heikkoon kasvuun.

¹¹ 75 % luottamusvälillä ennusteen virhemarginaali on vuodelle 2022 alle 1 000 hlö, vuodelle 2023 +/- 2 000 hlö ja vuodelle 2024 +/- 5 000 hlö.

Liite 1. Työttömien työnhakijoiden alueelliset ennusteet

Tässä julkaisussa esitetään neljättä kertaa ennuste työttömien työnhakijoiden määrän alueellisesta kehityksestä. Aluejakona toimivat ELY-keskusalueet. Ennuste ei ota huomioon kaikkia alueellisesti merkittäviä tekijöitä, mistä syystä siihen tulee suhtautua lopullisen ennusteen sijaan teknisenä pohjaennusteena.

Alueellinen ennuste perustuu kansalliseen työttömien työnhakijoiden ennusteeseen. Ennusteen vahvuus on, että se ottaa huomioon koko maan työttömyystilanteen ja kehitysenennusteen. Ennuste huomio alueellisen kehitystrendin ja suhteuttaa sen valtakunnalliseen työttömien työnhakijoiden ennusteeseen. Se ei kuitenkaan huomioi mahdollisia paikallisesti merkittäviä työllisyystekijöitä, kuten esimerkiksi odotettavissa olevia investointeja, joukkoirtisanomisia tai merkittäviä rekrytointeja.

Koronapandemia vaikeutti olennaisesti alueellisten ennusteiden laadintaa, koska koronan työmarkkina-vaikutukset osuivat eri alueille hyvin eri aikoina ja eri voimakkuuksilla. Täten alueellisissa ennusteissa on ollut paljon heiluntaa syksystä 2020 alkaen. Uusimmassa ennusteessa näyttää siltä, että alueilla oltaisiin pitkälti palaamassa koronapandemiaa edeltävälle kehitysuralle te-palveluiden työttömissä työnhakijoissa.

Työttömien työnhakijoiden määrä kääntyy ennusteen mukaan kasvuun valtakunnallisen trendin mukaan kaikilla muilla alueilla paitsi Kainuussa, Lapissa ja Ahvenanmaalla. Lisäksi työttömien määrä säilyy edelleen vuonna 2024 matalampana kuin ennen koronapandemiaa Kaakkois-Suomessa, Savon maakunnissa, Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla.

Ennustetta on korjattu merkittävästi verrattuna edellisyyksyyn. Uudenmaan suhteellisen työttömyystilanteen odotetana paranevan ja monien muiden maakuntien, mm Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan vastavasti heikkenevän koko maan työttömyyteen nähden. Taustalla on pitkälti koronasta palautuminen.

Taulukko 3. Työttömät työnhakijat ELY-keskuksittain, vuosikeskiarvot ja ennusteet 2020–2024

ELY-keskus	vuosi 2020	2021	2022*	2023*	2024*
Uusimaa	113 300	105 200	83 900	84 500	88 800
Varsinais-Suomi	28 300	24 000	20 900	21 500	22 600
Satakunta	12 200	10 000	8 700	9 300	10 200
Häme	23 300	21 300	18 300	18 400	19 300
Pirkanmaa	32 500	26 300	21 500	21 500	22 900
Kaakkois-Suomi	19 200	15 900	13 800	13 700	14 100
Etelä-Savo	7 600	6 200	5 600	5 600	5 700
Pohjois-Savo	14 500	12 200	10 700	10 700	10 800
Pohjois-Karjala	11 600	10 100	9 100	9 100	9 400
Keski-Suomi	18 300	16 400	14 400	14 300	14 800
Etelä-Pohjanmaa	8 200	6 400	5 600	5 600	5 800
Pohjanmaa	11 100	8 200	6 700	6 800	7 100
Pohjois-Pohjanmaa	24 900	21 500	18 700	19 300	20 100
Kainuu	3 800	3 300	2 800	2 700	2 600
Lappi	11 900	10 200	8 400	8 200	8 200
Ahvenanmaa	1 400	1 000	700	600	600

*ennuste

Liite 2: Menetelmäseloste

Työmarkkinaennusteessa on laskettu ennustesarjat keskeisillä työmarkkinatilastojen tiedoille Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston käsittein. Työvoimatutkimuksessa on käytetty vuoden 2021 alun menetelmä uudistuksen jälkeistä uutta sarjaa¹². Työvoimatutkimuksen osalta ennustesarjat on laskettu seuraaville tiedoille:

- työkäinen väestö (15–74 ja 15–64-vuotiaat)
- työllisyys (15–74-vuotiaat)
- työllisyysaste (15–64-vuotiaat)
- työttömyys (15–74-vuotiaat)
- työttömyysaste (15–74-vuotiaat)
- työvoima (15–74-vuotiaat)
- työvoima-aste (15–74-vuotiaat)

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tiedot perustuvat TE-toimistojen asiakasrekisterin tietoihin. Työnvälitystilaston osalta ennustesarjat on laskettu seuraaville tiedoille:

- työttömät työnhakijat
- kokoaikaisesti lomautetut
- pitkäaikaistyöttömät
- nuorisotyöttömät

Kyseisten tilastosarjojen lisäksi ennusteissa on käytetty Tilastokeskuksen neljännesvuositilinpidoon BKT:n volyymin muutosta ja valtiovarainministeriön syksyn 2022 taloudellisen katsauksen BKT-ennustetta. BKT:n volyymin neljännesvuosittainen muutos ja valtiovarainministeriön BKT-ennuste on yhdistetty muuttamalla molempien aikasarjojen liukuvat keskiarvot uudelleen liukuvaksi keskiarvoksi. Tämä tekninen muutos on tehty siksi, että BKT:n muutokset näkyvät työllisyudessa viiveellä.

Työkäisen väestön ennusteessa hyödynnettiin Tilastokeskuksen väestörakennetietoa, työvoimatutkimuksen väestötietoja ja Väestöennusteen 2021 tietoja. Väestöennuste 2021 on korjattu vastaamaan työvoimatutkimuksen väestökäsitettä muuttamalla vuoden lopun tieto vuosikeskiarvoksi. Lisäksi muutosta on hieman viivästetty, jotta ennusteura vastaisi paremmin toteutunutta väestökehitystä.

Työllisten lukumäärän ennusteessa selittävänä muuttajana on käytetty BKT:n volyymin muutosta ja sen ennustetta. Työllisten lukumäärän ennustemallit on laskettu myös erikseen muuttamalla työlliset ensin kokoaikaekvivalenteiksi, eli suhteuttamalla työllisten määrä osa-aikaisten osuuteen ja tehtyihin työtunteihin, ja muuttamalla ennuste aikasarja takaisin absoluuttisiksi lukumääriksi. *Työllisyysaste* on tuotettu laskennallisesti työllisten ennusteen osuutena työkäisen väestön ennusteesta.

Työvoimaosuuden taustamuuttujina käytettiin BKT-tietoa (liukuva keskiarvo) sekä väestömäärä- ja ennustetietoa. Työvoimaosuus ennustettiin neljälle ikäryhmälle (15–24-vuotiaat, 25–54-vuotiaat, 55–64-vuotiaat ja 65–74-vuotiaat), jonka jälkeen saatujen estimaattien ja väestötietojen perusteella laskettiin ennusteet ikäryhmittäisille työvoiman määrille. Tämän jälkeen saadut työvoiman määrät summattiin, jotta saatiin työvoiman määrän ennuste koko työkäiselle väestölle. *Työvoiman* määrä on tuotettu laskennallisesti työvoimaosuuden ja työkäisen väestön ennusteiden osamääränä.

Työttömyys on tuotettu laskennallisesti työvoiman ja työllisten ennusteiden määrän erotuksena. *Työttömyysaste* on tuotettu laskennallisesti työttömien ja työvoiman ennusteen osamääränä.

¹² [Työvoimatutkimuksen uudistus | Tilastokeskus](#) ja [Miten uusia työllisyyslukuja pitäisi ymmärtää – nykyisiä ja menneitä? | Tieto&trendit \(stat.fi\)](#)

Työnvälitystilaston mukainen työttömyyden rakenteen ennuste jakaantuu kolmeen osaan: työttömien työnhakijoiden (ml. lomautetut) kokonaismäärän, pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden ennusteisiin.

Työttömien työnhakijoiden kokonaismäärän ennuste on laadittu siten, että määrää on ennustettu aluksi ilman taustamuuttujia yhdeksän kuukauden päähän eli vuoden 2023 puoliväliin asti. Tässä ennusteessa lomautettujen ja muiden työttömien määrää on ennustettu erikseen. Työttömien työnhakijoiden määrän neljännesvuosittainen ennuste vuoden 2023 kolmannelta neljänneksestä vuoden 2024 loppuun asti on laadittu yhdeksän kuukauden päähän ulottuvan ennusteen pohjalta. Neljännesvuosiennusteessa työttömät ja lomautetut ovat yhdessä. Neljännesvuosittaisessa ennusteena selittävänä muuttujana on käytetty edellä kuvattuja BKT-tietoja.

Lomautettujen määrää on ennustettu erillisellä mallilla vuoden 2023 puoliväliin saakka. Lomautettujen määrän ennuste on rakennettu omalla kuukausitasoisella karkealla mallinnuksellaan, joka perustuu tilastolliseen aikasarjaennusteeseen alkavien lomautusjaksojen määrästä ja lomautusjaksojen keston oletettuun jakaumaan. Mallinnus olettaa työttömyyden keston jakauman säilyvän ennallaan. Malli vastaa karkeammalla tasolla aiemmin käytettyä päiväkohtaisesta lomautettujen määrän ennustemallia¹³.

Pitkäaikaistyöttömyyttä on ennustettu kesäkuuhun 2023 asti työttömyyden kestoryhmien avulla. Tällaisessa ennusteessa oletetaan, että jokainen aiempi työttömyyden kestoryhmä selittää tietyllä viiveellä seuraavan kestoryhmän kokoa, koska osa työttömistä jatkaa edelleen seuraavaan kestoryhmään. Vuoden 2023 kolmannelta neljänneksestä vuoden 2024 loppuun asti ulottuva pitkäaikaistyöttömyyden neljännesvuosittainen ennuste on laadittu kestoryhmäennusteen pohjalta siten, että selittävänä muuttujana on käytetty aiemmin laadittua työttömien työnhakijoiden määrän ennustetta.

Nuorisotyöttömien määrää on aluksi ennustettu vuoden 2023 puoliväliin asti ilman taustamuuttujia, minkä jälkeen ennuste on laadittu vuoden 2023 kolmannelta vuosineljänneksestä vuoden 2024 loppuun asti siten, että selittävänä muuttujana on käytetty työttömien työnhakijoiden määrän ennustetta kyseiselle ajalle.

Useissa ennustemalleissa koronakriisin vaikutus on kontrolloitu määrittämällä eräiden kuukausien ja vuosineljännesten luvut poikkeaviksi havainnoiksi (engl. *outlier*). Havainnot on määritelty poikkeaviksi sen vuoksi, että vuoden 2020 aikana työttömien työnhakijoiden, ja ennen kaikkea lomautettujen, määrässä nähtiin poikkeuksellinen piikki. Jos näitä havainnoita ei olisi määritetty poikkeaviksi, ennustemallit tuottaisivat hyvin todennäköisesti virheellisiä estimaatteja. Koronakriisin aiheuttamia ennusteen laatimisen haasteita ovat kuvanneet tarkemmin Mähönen ja Alatalo (2020)¹⁴.

Ennustemallien virhemarginaaleissa on huomioitu mallinnuksen keskivirheistä koitua epävarmuus 75 % luottamusvälillä. Virhemarginaaleissa ei kuitenkaan ole erikseen huomioitu selittävinä muuttujina käytettyjen ennustemallien omia virhemarginaaleja.

Ennusteessa on arvoitu erikseen karkeilla oletuksilla ukrainalaispakolaisten vaikutusta työmarkkinatilastointiin ennusteperiodin aikana.

¹³ Ks. Mähönen, Erno (2020). Työmarkkinatilanteen päiväkohtainen seuranta korona-aikana. Työpoliittinen aikakauskirja 2/2020 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-575-1>

¹⁴ Mähönen, Erno & Alatalo, Johanna (2020). Työmarkkinoiden ennustaminen koronakriisin keskellä. Työpoliittinen aikakauskirja 4/2020 [TEM_tyopoliittinen_alkuosa_4_2020_ver2.pdf](https://tem.fi/tyopoliittinen_alkuosa_4_2020_ver2.pdf) (valtioneuvosto.fi)

Aikasarja-analyysit on toteutettu ARIMA-menetelmällä SPSS-ohjelmiston Forecasting-lisäosaa hyödyntäen tai Kalman Filtering -menetelmällä STAMP-ohjelmistolla. Kvantitatiivisten aikasarjaennusteiden lisäksi lopullisissa ennusteissa on hyödynnetty erilaisia suhdanneindikaattoreita sekä huomioitu kvalitatiivisia politiikkatekijöitä. Tarkemmin käytetyistä malleista saa tietoa analyysin tekijöiltä.

TEM-analyyseja -verkkajulkaisusarjassa aiemmin ilmestynyt

tem.fi/julkaisut/tem-analyysit

Nio Ilkka (1/2008); **Työvoimatoimistojen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi – esimerkkinä rakenteellisen työttömyyden alentaminen**

Torvi Kai (2/2008); **Maahanmuutto vastauksena työvoiman saatavuuteen – loppuraportti**

Nio Ilkka – Torvi Kai – Tuomaala Mika (3/2008); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, kevät 2008**

Nio Ilkka – Sardar Paula (4/2008); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuosina 2005 ja 2006**

Tuomaala Mika (5/2008); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2007**

Alatalo Johanna – Tuomaala Mika (6/2008); **Alueelliset rakennemuutokset**

Mella Ilkka (7/2008); **Maakuntien suhdannekehitys**

Nio Ilkka – Torvi Kai – Tuomaala Mika (8/2008); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, syyskuu 2008**

Tuomaala Mika – Torvi Kai (9/2008); **Kohti työperusteista maahanmuuttoa: Ulkomailta palkattavan työvoiman tarpeen arviointi**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki (10/2009); **Työttömyysturvan uudistuslinjausten ex ante -vaikutusarviointia**

Nio Ilkka – Torvi Kai – Tuomaala Mika (11/2009); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, kevät 2009**

Heinonen Ville – Kangaspunta Kirsi – Räisänen Heikki – Sardar Paula (12/2009); **Työllisyys ja työttömyys eri koulutustasoilla – tilastollinen tarkastelu**

Tuomaala Mika (13/2009); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2008**

Alatalo Johanna – Torvi Kai (14/2009); **Joustoturva Suomen työmarkkinoilla: indikaattorit ja niiden tulkinta**

Mella, Ilkka (15/2009); **Maakuntien suhdannekehitys 2007–2009**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (16/2009); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, syyskuu 2009**

Kaarna Anssi (17/2009); **Väestön hyvinvointi alueilla – tilastollinen katsaus**

Nio Ilkka – Sardar Paula (18/2009); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuosina 2006 ja 2007**

Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (19/2010); **TE-toimistojen tuottavuus ja työpaikkojen täytön tehokkuus**

Kaarna Anssi – Mella Ilkka (20/2010); **Maakuntien suhdannekehitys 2008–2010**

Nio Ilkka – Tuomaala Mika (21/2010); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2010**

Tuomaala Mika (22/2010); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2009**

Kaarna Anssi – Mella Ilkka (23/2010); **Maakuntien suhdannekehitys 2008–2010**

Nio Ilkka – Sardar Paula (24/2010); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2008**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (25/2010); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2010**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (26/2010); **Työvoiman rekrytointi taantumassa – julkisen työnvälityksen näkökulma**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Tiainen Pekka (27/2010); **Lainsäädännön työllisyysvaikutusten arviointi ja taloudelliset vaikutukset**

Avikainen Ahti – Kerminen Päivi – Korhonen Tiina – Murto Mikko – Peura Jari (28/2010); **Työhönsoitamisesta työn tarjoamiseen – työhönsoitusten käyttöä koskeva selvitys ja kehittämissuhteet**

Kaarna Anssi – Mella Ilkka (29/2011); **Maakuntien suhdannekehitys 2009–2011**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (30/2011); **Työvoimatilanne metsäalan ammateissa**

Douglas Inka – Kerminen Päivi – Meling Timo – Peura Jari (31/2011); **Työttömyysturvan menettäminen työvoimapolitiisesta moitittavan menettelyn takia**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (32/2011); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste**

Tuomaala Mika (33/2011); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2010**

Nio Ilkka – Sardar Paula (34/2011); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2009**

Järvinen Päivi (35/2011); **Suomen työelämän muutoksia 2000 luvulla – Tutkimuksesta vaikuttavaan kehittämiseen?**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (36/2011); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2011**

Hytönen Jukka – Mella Ilkka – Pousi Anu (37/2011); **Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007–2011**

Räisänen Heikki (38/2011); **Rekrytoinnin mustan laatikon avaaminen: rekrytoinnin syyt, rekrytointiongelmien ja hakukanavat Suomessa v. 2010**

Mella Ilkka (39/2012); **Maakuntien suhdannekehitys 2010–2012**

Alatalo Johanna – Tuomaala Mika (40/2012); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2012**

Tuomaala Mika (41/2012); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2011**

Sihto Matti – Tuomaala Mika – Sardar Paula (42/2012); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2010**

Koponen Eija-Leena – Laiho Ulla-Maija – Tuomaala Mika (43/2012); **Mistä tekijät sosiaali- ja terveysalalle – työvoimatarpeen ja -tarjonnan kehitys vuoteen 2025**

Alatalo Johanna – Tuomaala, Mika (44/2012); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin ennuste, syksy 2012**

Sihto Matti – Sardar Paula (45/2012); **Ikääntyneiden työllisyys- ja työttömyyskehitys uuden ikäpolitiikan aikana**

Honkanen Petri – Kangaspunta Seppo – Koponen Eija-Leena – Tukki Jukka – Tuohinen Titta (46/2013); **Ilmiöitä 2013 – Toimintaympäristön muutoksia, joita TEM ei voi väistää**

Räisänen Heikki (47/2013); **Onko yksikään työllisyyskokeilu onnistunut Suomessa?**

Mella Ilkka – Poursu Laura (48/2013); **Maakuntien suhdannekehitys 2011–2013**

Alatalo Johanna – Koponen Eija-Leena – Sajets Heli (49/2013); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin ennuste, kevät 2013**

Koponen Eija-Leena (50/2013); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2012**

Koponen Eija-Leena – Räisänen Heikki (51/2013); **Minne ja miten uudet työpaikat syntyvät?**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Sajets Heli (52/2013); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin ennuste, syksy 2013**

Sihto Matti – Sardar Paula (53/2013); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2011**

Räisänen Heikki (54/2013); **Työtarjousten vaikutus työpaikkojen täytön ja rekrytoinnin kestoon julkisessa työnvälityksessä**

Räisänen Heikki – Sardar Paula (55/2014); **Virta-varanto -kaaviot TEM:n työnvälityksen tilastojärjestelmässä – käsitteitä, sovelluksia ja tulkintoja**

Mella Ilkka – Urjankangas Hanna (56/2014); **Maakuntien suhdannekehitys 2012–2014**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Räisänen Heikki (57/2014); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2014**

Vuorinen Pentti (58/2014); **Läpidigitalisoitunut maailma – Virtuaalinen tulevaisuus keskuudessamme – TrendWikiä hyödyntävä raportti**

Räisänen Heikki (59/2014); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2013**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (60/2014); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, Syksy 2014**

Räisänen Heikki – Järvelä Simo (61/2014); **Työtarjousten käytön lisäys – vuoden 2014 politiikka-
muutoksen arviointia**

Sihto Matti – Maunu Tallamaria – Sardar Paula (62/2014); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoit-
tuminen vuonna 2012**

Kangaspunta Seppo (63/2015); **Näkökulmia digitaaliseen maailmaan, Trendwikin vuosiraportti 2015**

Alatalo Johanna – Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (64/2015); **Uusien työpaik-
kojen synty toimipaikoissa 2011–2014**

Maunu Tallamaria (65/2015); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2014**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (66/2015); **Työ- ja elinkeinoministeriön ly-
hyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2015**

Maunu Tallamaria – Sardar Paula (67/2015); **Työvoimapolitiikan palveluilta sijoittuminen vuonna
2013**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (68/2015); **Työ- ja elinkeinoministeriön ly-
hyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2015**

Räisänen Heikki – Järvinen Päivi – Hjelt Jan (69/2016); **Paikallisen sopimisen laajuus ja
ominaispiirteet eräissä Euroopan maissa**

Räisänen Heikki (70/2016); **Saavutettiin kylläntymispiste? Työtarjousten lisätyn käytön vaiku-
tus avointen työpaikkojen täyttöön ja rekrytoinnin kestoon vuonna 2015**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (71/2016); **Työ- ja elinkeinoministeriön ly-
hyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2016**

Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki (72/2016); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2015?**

Maunu Tallamaria (73/2016); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2015**

Tuomaala Mika (74/2016); **Palveluista sijoittuminen vuosina 2013 ja 2014**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Mähönen Erno (75/2016); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen
aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2016**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Räisänen Heikki (76/2017); **Nuorten ja nuorten aikuisten työelämä
ja sen ulkopuolisuus**

Rikama Samuli (77/2017); **Voimakkaasti kasvuhakuiset pk-yritykset**

Repo Joonas (78/2017); **Maakuntien suhdannekatsaus 2017**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Hämäläinen Hanna (79/2017); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen
aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2017**

Räisänen Heikki (80/2017); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2016**

Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki (81/2017); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2016?**

Rikama Samuli (82/2017); **Pk-yritysten kansainvälistyminen syksy 2017**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria – Mähönen Erno (83/2017); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2017**

Mähönen Erno – Oravainen Henrikki (84/2018); **Kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen ja pienyrityksien asema kauppakeskuksissa**

Maunu Tallamaria (85/2018); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2017**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria – Mähönen Erno (86/2018); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2018**

Räisänen Heikki (87/2018); **Taloukasvu ja rekrytointi julkisessa työlläytöksessä**

Tuomaala Mika (88/2018); **Aktiivisilta työvoimapolitiittisilta palveluilta avoimille työmarkkinoille sijoittuminen vuonna 2016**

Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki (89/2018); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2017?**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Mähönen Erno (90/2018); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2018**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Räisänen Heikki (91/2019); **Työllisyysaste-erot Pohjoismaissa ja eräitä taustatekijöitä niille**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Mähönen Erno (92/2019); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2019**

Larja Liisa – Räisänen Heikki (93/2019); **Yritysten digitalisaatio ja kasvu: Pk-yritysbarometrin näkökulmia**

Larja Liisa (94/2019); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2018**

Tuomaala Mika (95/2019); **Aktiivisilta työvoimapolitiittisilta palveluilta sijoittuminen vuonna 2017**

Räisänen Heikki (96/2019); **Työvoima-ajan, työllisen ajan ja työttömyysajan elinkaarilaskelmia**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Mähönen Erno (97/2019); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2019**

Räisänen Heikki (98/2020); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2018?**

Larja Liisa – Räisänen Heikki (99/2020); **Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Mähönen Erno (100/2020); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2020**

Tuomaala Mika (101/2020); **Aktiivisilta työvoimapolitiittisilta palveluilta sijoittuminen vuonna 2018**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Peltonen Juho (102/2020); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2020**

Peltonen Juho (103/2020); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2019**

Räisänen Heikki – Ylikännö Minna (104/2021); **Minne uudet työpaikat syntyivät vuonna 2019?**

Larja Liisa – Peltonen Juho – Ylikännö Minna (105/2021); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2021**

Peltonen Juho (106/2021); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2020**

Tuomaala Mika (107/2021); **Aktiivisilta työvoimapoliittisilta palveluilta sijoittuminen vuonna 2019**

Räisänen Heikki – Ylikännö Minna (108/2021); **Minne uudet työpaikat syntyivät vuonna 2020?**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Ylikännö Minna (109/2021); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2021**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Ylikännö Minna (110/2021); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2022**

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet